

1203_Az_Qiyabi_Yekun imtahan testinin sualları

Fənn : 1203 Əhali və sosial ekologiya

1 İnsanların istehsalat və məişət fəaliyyəti nəticəsində ətraf mühitə edilən təsir necə adlanır?

- sənaye və məişət tullantıları
- ətraf mühitin abiotik faktoru
- ətraf mühitin biotik faktoru
- ətraf mühitin antropogen faktoru
- biosferin dəyişilməsi

2 Qurunun neçə % sahəsində əhali yaşamır?

- 0.2
- 0.3
- 0.4
- 0.15
- 0.25

3 Dünya əhalisinin orta sıxlığı nə qədərdir?

- hər kv² 15 nəfər
- hər kv² 35 nəfər
- hər kv² 30 nəfər
- hər kv² 42 nəfər
- hər kv² 28 nəfər

4 Əhalinin yerləşməsinə təsir edən amillər:

- iqtisadiyyatın inkişafı
- təbii şərait
- yerləşmə arealı
- sosial –iqtisadi şərait
- siyasi vəziyyəti

5 Əhalinin yerləşməsinə təsir edən amillər:

- miqrasiyalar
- əhalinin vərdişi
- əhalinin strukturu
- demoqrafik vəziyyəti
- tarixi ənənəsi

6 Əhalinin yerləşməsinə təsir edən amillər:

- urbanizasiya səviyyəsi
- əhalinin irqi
- əhalinin yaşı
- təbii şərait, təbii ehtiyatlar
- əhalinin sosial vəziyyəti

7 Fəal əhali kimdir?

- əhalinin az qismi
- ağır işlərdə işləyən
- yaşı 18-dən çox olan
- əmək qabiliyyəti, çalışan

- qadın işçi qüvvəsi

8 Dünyada əhalinin orta ömür müddəti neçə ildir?

- 80 il
 75 il
 60 il
 67 il
 70 il

9 Cins tərkibinə görə müənasiblik necədir?

- qadınlar sayca çoxdur
 uşaqların sayı çoxdur
 kişi, qadın bərabərdir
 kişilər çoxdur
 nisbət müəyyən olunmayıb

10 II qrup ölkələrdə əhalinin sosial təminatındakı problemlər:

- irqi mənsubiyyət
 iqlim şəraiti
 qıda məhsullarının az olması
 evlə, işlə təmin edilməsi
 tarixi əmək vərdisləri

11 II qrup ölkələrdə təbii artımın səviyyəsi

- təbii artım zəifdir
 hər 1000 nəfərə 10 nəfər
 hər 1000 nəfərə 30 nəfər
 hər 1000 nəfərə 12 nəfər
 hər 1000 nəfərə 20 nəfər

12 Demografik böhran nədir?

- urbanizasiya zəifdir
 əhali sıxdır
 işçi qüvvəsi artıqdır
 işçi qüvvəsi çatışmır
 yaşlı əhali üstündür

13 1-ci tip ölkələrdə əhalinin təbii artımı niyə azdır?

- başqa ölkələrə köçürlər
 miqrasiya zəifdir
 əhali şəhərə getmir
 urbanizasiya səviyyəsi yüksəkdir
 dövlət qadağası var

14 Depopulyasiya prosesi nədir?

- Əhalinin təbii artımı
 əhalinin yerdəyişməsi
 əhalinin artması
 əhalinin getdikcə azalması
 əhalinin hərəkəti

15 Birinci tip ölkələrdə təbii artımın vəziyyəti:

- 1-ci tipə xas deyil
- təbii artım azdır
- təbii artım yüksəkdir
- təbii artım getmir
- artım gəlmələr hesabınadır

16 Əhalinin təbii artımı nə ilə ölçülür?

- Mexaniki artımla hesablanır
- mütləq artımla
- əhalinin sayı ilə
- oğum və ölüm arasındakı fərqlə
- təbii artım hesablanmır

17 Əhalinin sayının artımı nədən asılıdır?

- təbii şəraitdən
- əhalinin yerləşməsindən
- dövlətin qanunlarından
- onun həyat şəraitindən
- sayının dəyişməsindən

18 Demografiya elmi nəyi öyrənir?

- şəhər, kənd əhalisini
- sıxlıq və yerləşməsini
- əhalinin miqراسiyasını
- əhalinin sayını, təbii artımı
- qadın kişi nisbətini

19 Tolerant qanunu nə vaxt və kim tərəfindən irəli sürülmüşdür?

- 1967-ci ildə K.Mrakov
- 1980-cı ildə A.Monçadski
- 1840-cı ildə U.Libex
- 1910-cu ildə V.Şelferd
- 1958-ci ildə V.Pimental

20 Tolerantlığın ekologiyasının tədqiqatlarının aparılması neçənci ildən başlanmışdır?

- 2000-ci ildən
- 1890-cı ildən
- 1868-ci ildən
- 1910-cu ildən
- 1925-ci ildən

21 1798-ci ildə T.Maltus hansı konsepsiyanı yaratmışdır?

- biocoğrafiyanın meydana gəlməsini
- ətraf mühitə təsir amillərini
- ekosistemin quruluşunu
- populyasiyanın eksponent tənliyini
- canlı aləmin təbii qanunlarını

22 Rusiya ekoloqu A.S.Danilevski ekologiyaya hansı anlamı verir?

- ekoloji dəyərlər
- ekoloji faktormar
- ekoloji qanunauyğunluğu

- ekoloji sistemdə struktur və funksiya
- ekoloji tənzimləmə

23 İnsanlar özləri üçün gərəkli olan məhsulları nəyin hesabına əldə edirlər?

- istehsalın
- atmosferin
- cəmiyyətin
- təbiətin
- istehlakın

24 1869-cu ildə "Ekologiya"nı elmlər sırasına daxil edən kim olmuşdur?

- A.A.Qriqoryev
- Ç.Darvin
- A.S.Danilevski
- Ernest Hekkel
- V.İ.Vernadski

25 Təbii hadisələrə yanaşmada tam şəkildə analizi necə adlandırırlar?

- Ümumi
- Kompleks
- Rediksiyon
- Xolostik
- Lokal

26 İnsanlar tərəfindən baş verən təbii fəlakətləri qeyd edib neytrallaşdırması hansı fənnin məqsədidir?

- Zoologiya
- Əhali coğrafiyası
- Təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatı
- Əhali və sosioloji ekologiya
- ƏMM və əhali sağlamlığı

27 1986-cı ildə hansı AES –də qəza olmuşdur?

- qəza olmayıb
- Krasnoyarsk
- Şatura
- Çernobıl
- Bratsk

28 Nüvə elektotexnikası nə vaxt inkişaf etməyə başlamışdır?

- inkişaf etməmişdir
- elektrotexnikanın inkişafından sonar
- ETT inkişafından sonar
- ağır element nüvələrin bölünməsi kəşf edildikdən sonar
- alimlərin yeni ixtirasından sonar

29 1971-ci ildə hansı maddənin kənd təsərrüfatında istifadəsi qadağan olmuşdur?

- məişət tullantıları
- turşular
- mineral kütlələr
- üzvi xlor pestisidi
- torlu birləşmələr

30 Şəhərlərin yaranma səbəbləri:

- şəhər mühitinin münbitliyi
- yaxşı şəraitin olması
- əhalinin yaşayış yerləri
- sənətkarlıq və ticarət
- kənd təsərrüfatının inkişafı

31 Suburbanizasiya nədir?

- urbanizasiya
- iri şəhərlər
- kənd yaşayış məskənləri
- şəhər aqlomerasiyası
- kənd və qəsəbələr

32 Əhalinin yerləşməsinin təsərrüfata təsiri:

- əhalini əmək vərdişlərinə öyrədir
- təsərrüfata mənfi təsir edir
- təsərrüfatın sahələrini təmzidləyir
- təsərrüfatın inkişafını müəyyən edir
- təsərrüfata müsbət təsir edir

33 İmmiqrasiya prosesi nədir?

- iri şəhərlərdir
- əhalinin məskunlaşmasıdır
- əhalinin ölkədən gəlməsidir
- əhalinin ölkəyə gəlməsidir
- meqalopolislərdir

34 Emiqrasiya nədir?

- əhalinin sıxlığıdır
- əhalinin ölkəyə gəlməsidir
- əhalinin ölkədən başqa yerə gəlməsidir
- aqlomerasiyadır
- əhalinin işlə təminatıdır

35 Miqrasiya nədir?

- urbanizasiyadır
- əhalinin artmasıdır
- əhalinin azalmasıdır
- əhalinin yer dəyişməsidir
- əhalinin sıxlığıdır

36 Sərt təbii şəraitdə əhalinin yerləşməsi:

- təbii şərait təsir etmir
- əhali yaşamır
- sıxlıq çoxdur
- sıxlıq azdır
- əhali işləmir

37 Qurunun neçə % sahəsində əhali yaşamır?

- 0.2

- 0.3
- 0.4
- 0.15
- 0.25

38 Dünya əhalisinin orta sıxlığı nə qədərdir?

- hər km² 15 nəfər
- hər km² 42 nəfər
- hər km² 30 nəfər
- hər km² 35 nəfər
- hər km² 28 nəfər

39 Əhalinin yerləşməsinə təsir edən amillər:

- iqtisadiyyatın inkişafı
- yerləşmə arealı
- təbii şərait
- sosial-iqtisadi şərait
- siyasi vəziyyət

40 Əhalinin yerləşməsinə təsir edən amillər:

- miqrasiyalar
- əhalinin vərdişi
- əhalinin strukturu
- demoqrafik vəziyyəti
- tarixi ənənəsi

41 Əhalinin yerləşməsinə təsir edən amillər:

- urbanizasiya səviyyəsi
- əhalinin irqi
- əhalinin yaşı
- təbii şərait, təbii ehtiyatlar
- əhalinin sosial vəziyyəti

42 Su və torpaq mühitinin özünü təmizləmə qabiliyyəti əsasən nə ilə əlaqədardır?

- Antropogen təsir;
- Meşə zolağının sıxlığı;
- Çoxnövlü bitkilərin olması;
- Canlı orqanizmlərin fəaliyyəti;
- Bulaqların çox olması;

43 Ekoloji problemlərin həlli üçün hansı istiqamətlərdə uyğunluq yaradılmalıdır?

- Sənaye və kənd təsərrüfatı;
- təbii ehtiyatlar, ETİ;
- ETİ və əhali;
- Texnoloji və sosial istiqamətlər;
- Əhali artımı və ərzaq təminatı;

44 Ekoloji qanun pozuntularına görə vətəndaşlara və hüquqi şəxslərə hansı cəzalar tətbiq olunur?

- məsuliyyətə cəlb olunma,administrativ, hüquqi cəzalar
- administrativ, hüquqi, maddi cəzalanma
- inzibati, maddi cəzalanma, işdən çıxarıлма
- inzibati, administrativ, hüquqi cəzalar

- cərimə olunma, işdən çıxarılma, məsuliyyətə cəlb olunma

45 Ekosistem nədir?

- Təbiətdə tarazlığın qorunmasıdır
 Təbiətlə cəmiyyətin qarşılıqlı əlaqəsidir
 Təbiətlə cəmiyyətin vəhdətidir
 Konkret məkanda cansız və canlı komponentlərin qarşılıqlı əlaqəsi nəticəsində fəaliyyət göstərən sistemdir
 Canlı və cansız mühitin qarşılıqlı əlaqəsini göstərən ekosistemdir

46 Respublikada, şəhərlərdə və yaşayış məntəqələrində atmosfer havasının təmizliyinin mühafizəsi üçün cavabdeh olan təşkilatlar hansılardır?

- Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti
 Azərbaycan Respublikasının Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi
 Azərbaycan Respublikasının "Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi"
 Azərbaycan Respublikasının "Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi", Muxtar Respublikasının Nazirlər Kabineti, şəhər və rayon icra hakimiyyətləri
 Azərbaycan Respublikasının hüquq-mühafizə orqanları

47 Ekoloji çirklənmə nədir?

- Avtomobil sənayesinin atmosferi çirkləndirməsi
 Litosferdə səth örtüyünün dəyişməsi
 Atmosferin qaz tərkibinin dəyişməsi
 Təbii tarazlığın pozulması
 Hidrosferdə heyvanat aləminin dəyişməsi

48 İnsan orqanizminə təsir edən meteoroloji şərait atmosfer təzyiqi, səs-küy, tozlar, qıcıqlandırıcı kimyəvi maddələr, radioaktiv maddələr, iş yerinin səmərəsiz işıqlandırılması, bədənin ayrı-ayrı vəziyyəti nə sayılır?

- istehsalat effektivliyi sayılır
 istehsalat aktivliyi sayılır
 istehsalat səmərəliliyi sayılır
 istehsalat zərəri sayılır
 istehsalat zədələri sayılır

49 Əhalinin sayının artması nədən asılıdır?

- ekologiyanın səviyyəsindən;
 ərzaq təminatından;
 iqlim şəraitindən;
 həyat şəraitindən və qadınların cəmiyyətdə və ailədə mövqeyindən, ölkənin inkişaf səviyyəsindən
 ölkənin səhiyyə imkanlarından;

50 Bulaqların itməsi, çayların quruması, sel sularının yaranması, torpaqda eronziya aşağıdakı hansı hadisə ilə əlaqədardır

- iqlim soyuqlaması;
 Dağ- maddən sənayesinin inkişafı;
 Yaşılıqların azaldılması;
 Torpağın sıxlığının artması;
 Meliorasiyanın düzgün aparılmaması;

51 Təbii hadisələrə reduksion yanaşmada mürəkkəb proseslər necə analiz edilir?

- iqlimin dəyişməsilə əlaqədar
 Qarşılıqlı əlaqədə;
 Tam şəkildə;

- Ayrı-ayrılıqda;
- Ətraf mühitə təsir dərəcəsinə görə ;

52 Təbii hadisələrin hansı yanaşma formasında tam şəkildə analiz edilir?

- Ümumi;
- Kompleks;
- Reduksion;
- Xolostik;
- Komponentlər üzrə;

53 Əhali və sosial ekologiya” fənninin məqsədi:

- Əmək ehtiyatlarını müəyyənləşdirmək;
- Təbii ehtiyatları qiymətləndirmək;
- Ərzaq problemlərini öyrənmək;
- İnsanlar tərəfindən baş verən dəyişiklikləri qeyd etməklə neytrallaşdırmaq
- Demografik siyasəti tənzimləmək;

54 Canlıların təbiətə vurduqları ziyan haqqında ilk dəfə kimlər məlumat vermişdir?

- T.Faberin və Q.Qlogerin
- Pallasın və Lipeyxin
- Aleksandr Humbolt
- J.Lamark və T.Maltus
- S.Kraşennikov

55 Yer kürəsinin quru sahəsinin 97% hansı təsirlərə məruz qalmışdır?

- fiziki
- təbii
- texnogen
- antropogen
- kimyəvi

56 Göstərilənlərdən hansı sosial fənlərə aid deyil?

- Coğrafiya
- mədəniyyət
- iqtisadiyyat
- sosiologiya
- demoqrafiya

57 Suyun tərkibində oksigen azalmasına səbəb olan birləşmələr hansılardır?

- minerallar
- turşular
- karbon
- üzvi birləşmələr
- yosunlar

58 D.Dokuçayevin xidmətləri hansı elmin inkişafında böyükdür?

- Kimya
- Tarix
- İqtisadi coğrafiya
- Əhali və sosioloji ekologiya
- Biologiya

59 Hansı elm «Ümumi ekologiya» elminin davamı hesab olunur?

- ƏMM və əhalinin sağlamlığı
- Biologiy
- Təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatı
- Əhali və sosioloji ekologiya
- İqtisadi coğrafiya

60 Şəhərlərin yaranma səbəbləri:

- şəhər mühitinin münbitliyi
- yaxşı şəraitin olması
- əhalinin yaşayış yerləri
- sənətkarlıq və ticarət
- kənd təsərrüfatının inkişafı

61 Suburbanizasiya nədir?

- urbanizasiya
- iri şəhərlər
- kənd yaşayış məskənləri
- şəhər aqlomerasiyası
- kənd və qəsəbələr

62 Əhalinin yerləşməsinin təsərrüfata təsiri:

- əhalini əmək vərdişlərinə öyrədir
- təsərrüfata mənfi təsir edir
- təsərrüfatın sahələrini tənzimləyir
- təsərrüfatın inkişafını müəyyən edir
- təsərrüfata müsbət təsir edir

63 İmmiqrasiya prosesi nədir?

- iri şəhərlərdir
- əhalinin ölkəyə gəlməsidir
- əhalinin ölkədən getməsidir
- meqalopolislərdir
- əhalinin məskunlaşmasıdır

64 Emiqrasiya nədir?

- aqlomerasiyadır
- əhalinin işlə təminatıdır
- əhalinin ölkəyə gəlməsidir
- əhalinin ölkədən başqa yerə getməsidir
- əhalinin sıxlığıdır

65 Miqrasiya nədir?

- Urbanizasiyadır
- əhalinin artmasıdır
- əhalinin azalmasıdır
- əhalinin yer dəyişməsidir
- əhalinin sıxlığıdır

66 Fəal əhali kimdir?

- əhalinin az qismi

- ağır işlərdə işləyən
- yaşı 18-dən çox olan
- əmək qabiliyyətli, çalışın
- qadın işçi qüvvəsi

67 Dünyada əhalinin orta ömür müddəti neçə ildir?

- 80 il
- 75 il
- 60 il
- 67 il
- 70 il

68 Cins tərkibinə görə mütənasiblik necədir?

- nisbət müəyyən olunmayıb
- kişi, qadın bərabərdir
- kişilər çoxdur
- qadınlar sayca çoxdur
- uşaqların sayı çoxdur

69 II qrup ölkələrdə əhalinin sosial təminatındakı problemlər:

- irqi mənsubiyyət
- iqlim şəraiti
- qida məhsullarının az olması
- evlə, işlə təmin edilməsi
- tarixi əmək vərdisləri

70 II qrup ölkələrdə təbii artımın səviyyəsi:

- təbii artımı zəifdir
- hər 1000 nəfərə 10 nəfər
- hər 1000 nəfərə 30 nəfər
- hər 1000 nəfərə 12 nəfərdən çox
- hər 1000 nəfərə 20 nəfər

71 Demografik böhran nədir?

- urbanizasiya zəifdir
- əhali sıxdır
- işçi qüvvəsi artıqdır
- işçi qüvvəsi çatışmır
- yaşlı əhali üstündür

72 1-ci tip ölkələrdə əhalinin təbii artımı niyə azdır?

- başqa ölkələrə köçürlər
- miqrasiya zəifdir
- əhali şəhərə getmir
- urbanizasiya səviyyəsi yüksəkdir
- dövlət qadağası var

73 Depopulyasiya prosesi nədir?

- əhalinin təbii artımı
- əhalinin yerləşdirilməsi
- əhalinin artması
- əhalinin getdikcə azalması

- əhalinin getdikcə azalması

74 Birinci tip ölkələrdə təbii artımın vəziyyəti:

- 1-ci tipə xas deyil
 təbii artım azdır
 təbii artım yüksəkdir
 təbii artım getmir
 artım gəlmələr hesabınadır

75 Təbii artım miqdarına görə neçə tipə bölünür?

- 3.0
 4.0
 5.0
 2.0
 6.0

76 Əhalinin təbii artımı nə ilə ölçülür?

- təbii artım hesablanır
 doğum və ölüm arasındakı fərqlə
 əhalinin sayı ilə
 şəhərlərdə yerləşməsi ilə
 mütləq artımla

77 Əhalinin sayının artımı nədən asılıdır?

- təbii şəraitdən
 sayının dəyişməsindən
 onun həyat şəraitindən
 dövlətin qanunlarından
 cəhalinin yerləşməsindən

78 Demografiya elmi nəyi öyrənir?

- şəhər, kənd əhalisini
 əhalinin sayını, təbii artımını
 əhalinin miqrasiyası
 sıxlıq və yerləşməsi
 qadın, kişi nisbətini

79 Ekoloji tarazlığın pozulmasının əsas səbəbi?

- sənaye şəhərlərinin sayının artması
 elmi – texniki tərəqqi
 əhali sayının artımı
 təbii fəlakətlər
 antropogen təsirlər

80 Ağır və zərərli iş şəraitində baş verən xəstəliklər necə xəstəlik adlanır?

- sinir xəstəlikləri adlanır
 göz xəstəlikləri adlanır
 peşə xəstəliklər adlanır
 dəri xəstəlikləri adlanır
 sümük xəstəlikləri adlanır

81 Əhalinin siyahıya alınması neçə ildə bir aparılır?

- 15 və ya 20;
- 10 və ya 15;
- nə vaxt ehtiyac olarsa;
- 5 və ya 10;
- 8 və ya 13;

82 Əhalini öyrənən elm hansıdır?

- ekologiya;
- demoqrafiya;
- biologiya;
- iqtisadi coğrafiya;
- əhali və sosial ekologiya;

83 Su hövzələrinə axıdılan üzvi birləşmələr suyun tərkibində nəyin azalmasına səbəb olur?

- Mineralların
- Yosunların;
- Oksigenin;
- Karbonun
- Turşuların;

84 “Əhali və sosial ekologiya” fənninin inkişafında hansı alimin xidmətləri böyükdür?

- D. Dokuçayev;
- N. Reymers;
- V. Antonov;
- M. Lomonosov;
- A. Popov;

85 “Əhali və sosial ekologiya” fənni hansı fənnin təbii davamı hesab olunur?

- İqtisadi coğrafiya”
- “Ümumi ekologiya”
- “Təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatı”
- “Biologiya”
- “ƏMM və əhalinin sağlamlığı”

86 Qlobal ekoloji problemlərin həlli üçün tələb olunur? 1.Hərbi xərclərin azadılması hesabına iqtisadiyyatın inkişaf etdirilməsi. 2.Qlobal təhlükəsiz texnologiyaların tətbiqi nəticəsində iqtisadiyyatın stabilliyinin təmini, 3.Kənd təsərrüfatının kimyalaşdırılması, 4. Ekoloji sahə üzrə beynəlxalq əməkdaşlığın genişləndirilməsi, 5. Təbii resursların ekstensiv mənimsənilməsi.

- 1,3,5
- 3,4,
- 2,3,4
- 1,2,4
- 2,4,5

87 Maddələr və enerji mübadiləsinin qarşılıqlı baş verdiyi, canlı aləmə onların məskunlaşdığı iühit arasında olan birgə fəaliyyət adlanır?

- biotik struktur
- coğrafi mühit
- bioqeoşenologiya
- ekoloji sistem
- təbii mühit

88 Depopulyasiya nə deməkdir?

- Köçüb gəlmə
- Mütələq artımı
- əhəlinin təbii artımı
- Əhəli sayının getdikcə azalması
- köçüb getmə

89 Azərbaycanın hansı regionu külək enerjisindən istifadə etmək üçün əlverişlidir?

- Naxçıvan MR
- Şəki-Zaqatala regionu
- Quba-Xaçmaz regionu
- Abşeron yarımadası
- Lənkəran-Astara regionu

90 Bir adamın gündəlik qəbul etdiyi qidanın tərkibində orta hesabla neçə min kkal (kilokalori) enerji olmalıdır?

- 2,1-2,7 min kkal
- 2,7-3,2 min kkal
- 2,3-2,8 min kkal
- 2,5-3,0 min kkal
- 2,9-3,4 min kkal

91 Fotokimyəvi duman (smoq) necə yaranır? Səhv cavabı tapın:

- Neftayırma zavodlarının atmosfərə atdığı tullantılar nəticəsində yaranır
- Günəş işığının təsiri ilə avtomobil tullantılarında olan karbohidrogen, karbon-2 oksid qarışığından mürəkkəb fotokimyəvi çevrilmələrin baş verməsidir
- Avtomobillərin atmosfərə atdığı yanacaq tullantıları nəticəsində yaranır
- Yüksək temperatur şəraitində yaranır
- Temperatur inversiyası zamanı yaranır

92 «Atmosfer çirklənməsi» dedikdə nəyi başa düşürsünüz?

- İnsanın sənaye fəaliyyətinin aktivləşməsi nəticəsində baş verən və bütövlükdə biosferə mənfi təsir göstərən amilləri.
- Atmosfer havasında əsas komponentlərin-kükürd oksidi, hidrogen sulfid, azot oksidi, karbohidrogenlər, dəm qazı və mexaniki qarışıqların olmasını.
- Atmosferdə qazlarla yanaşı maye, aerosol və ion şəkilində olan müxtəlif maddələrin mövcudluğunu.
- Havada qazların, bərk və maye halında müxtəlif maddələrin, həmçinin radioaktiv elementlərin canlı orqanizmlərin həyat şəraitinə mənfi təsir edə biləcək miqdarda olmasını .
- Atmosfer havanın bəşəriyyətin, cəmiyyətin «bəlasına», «xəstəliyinə» çevrilməsini.

93 Əhəli sayının getdikcə azalması necə adlanır?

- miqrasiya;
- demoqrafik partlayış;
- immiqrasiya;
- depopulyasiya;
- demoqrafik böhran;

94 Təbii sərvətlər istifadə olunmalarına görə hansı qrupları özündə birləşdirirlər?

- yararsız, yararlı
- tükənən
- istifadəsiz, istifadəli
- istifadə olunan və potensial
- tükənməyən

95 Təbii sərvətlər istifadə olunma xüsusiyyətlərinə görə necə qrupa ayrılırlar?

- 18.0
- 20.0
- 10.0
- 2.0
- 12.0

96 İqlim resurslarına nələr daxildir?

- okean
- Külək enerjisi
- rütubətlənmə
- rütubətlənmə, külək və günəş enerjiləri
- Günəş enerjisi

97 Meşə sahəsinin böyüklüyünə görə hansı ölkə liderlik edir?

- Braziliya
- Kanada
- RF
- Yaponiya
- Çin

98 Dünya meşə oduncaq ehtiyatı nə qədərdir?

- 250 mln kub m
- 700 mlrd kub m
- 500 mlrd kub m
- 385 mlrd kub m
- 100 mln kub m

99 Antarktidanın və Qrenlandiyanın buzlarını nəzərə almamaqla dünya torpaq fondunun nə qədər olduğunu müəyyən edin:

- 250 mln ha
- 510 mln kv km
- 149 mln kv km
- 135 mln kv km
- 200 mln kv km

100 Dünya torpaq fondunun nə qədər olduğunu müəyyən edin:

- 100 mln ha
- 150 mln kv km
- 510 mln kv km
- 149 mln kv km
- 200 mln kv km

101 Dünya okeanında neftin ümumi ehtiyatını müəyyən edin:

- 1,0 mln t
- 500 mlrd t
- 100 mlrd t
- 150 mlrd tona qədər
- 10 mln t

102 Abşeron yarımadasında gündəlik radiasiya fonu dəyişilir

- 6-8 mkr/saat
- 10-12 mkr/saat

- 5-10 mkr/saat
- 6-18 mkr/saat
- 3-15 mkr/saat

103 Əhalinin radiasiya təhlükəsizliyi haqqında Azərbaycan Respublikasının qanunu qəbul edilmişdir

- 2008-ci ildə
- 1995-ci ildə
- 1990-ci ildə
- 1997-ci ildə
- 2000-ci ildə

104 Antropogen radiasiya mənbələrinə aiddir 1.AES-lər, 2.Radioaktiv kimyəvi elementlər, 3.nüvə silahları, 4.Günəş şuaları,5.Rentgen şuaları, 6. Təbii süxurlar

- 4,5,6
- 2,4,5
- 1,2,3
- 1,3,5
- 3,4,6

105 Təbii elektromaqnit şüalanma mənbələridir? 1.Elektrik və maqnit sahələri, 2. dalğa ötürücülər. 3.günəş və qalaktikadan gələn radioşüalanma. 4. müxtəlif qurğuların şuaları. 5.atmosferin elektrikliyi. 6. lampalı generatorlar

- 4,5,6
- 2,3,4
- 1,2,4
- 1,3,5
- 3,4,5

106 Təbii radiasiya mənbələrinə aiddir? 1. günəş şuaları, 2.nüvə silahları, 3. bəzi kimyəvi elementlər. 4.rentgen şuaları. 5, süxurlar və mədən suları, 6. atom elenktrik siansiyaları

- 1,4,6
- 2,3,4
- 1,2,5
- 1,3,5
- 3,4,6

107 İndiki zamanda təbiət və cəmiyyətin birgə fəaliyyəti mərhələsində, ətraf mühitin mühafizəsinin təmini üzrə, ekoloji tələbatla cəmiyyətin təbii resurslardan istifadəsinə olan maraqları arasında uyğunsuzluqdan, iqtisadiyyatla ekologiya arasında yaranan ziddiyyət adlanır?

- ekoloji vəziyyət
- ekoloji maraq
- ekoloji tarazlıq
- ekoloji böhran
- ekoloji hal

108 Qlobal ekoloji problemlərə aiddir? 1.ətraf mühitin çirklənməsi, 2.atmosferin tozla çirklənməsi, 3. iqlim dəyişkənliyi, 4. yeraltı suların çirklənməsi, 5.ozon təbəqəsinin dağılma təhlükəsi. 6. Xəzər dənizinin problemləri

- 2,5,6
- 2,3,4
- 1,2,3
- 1,3,5
- 1,4,6

109 Ətraf mühitdə hər hansı bir zərərli maddə insana və onun nəslinə birbaşa və ya bilavasitə təsir etdikdə onlarda mənfi dəyişiklər yaratmırsa bu adlanır?

- ekoloji fəlakət
- ekoloji krizis
- ekoloji təhlükə
- buraxılabilən qatılıq həddi
- ekoloji vəziyyət

110 Ekosistemdə oksigenin dövrünü əlaqədardır?

- ozon və hidrogenlə
- fotosintez və tənəffüslə
- doğru cavab yoxdur
- atmosfer və hidrosferlə
- kimyəvi birləşmələrin xarakteri ilə

111 Bu təşkilatlardan hansı iqtisadi təşkilatdır?

- ASEAN
- ATƏT
- NATO
- OPEK və AİB
- AZPAK

112 BMT-nin ştabı hansı şəhərdədir?

- London
- Moskva
- Paris
- Nyu-York
- Vaşinqton

113 Aşağıdakı ölkələrdən hansı BMT-nin daimi üzvi deyil

- Fransa
- ABŞ
- Rusiya
- Albaniya
- Çin

114 Xəzər dənizini çirkləndirən məhsul hansıdır?

- kimyəvi tullantılar
- turşulu yağışlar
- məişət tullantıları
- neft, qaz
- kosmik tozlar

115 Xəzərin ən böyük limanı hansıdır?

- Nouşəhər
- Həştərxan
- Bəndər-Ənzəli
- Bakı
- Aktan

116 Aşağıdakılardan hansı liman Xəzərə aid deyil?

- Mahaçkala
- Odessa
- Bakı
- Türkmənistan
- Həştərxan

117 Xəzərə tökülən ən böyük çay hansıdır?

- Volqa
- Kür
- Samur
- Ural
- Terek

118 Xəzərdə olan adaların daxil olduğu arxipelaqlar necə adlanır?

- Bayıl
- Pirallahı
- Bakı və Abşeron
- Neft daşları
- Qızıl qum

119 Xəzər dənizinin səthinin sahəsi nə qədərdir?

- 4000.000km²
- 392.600 km²
- 280.000 km²
- 310.000 km²
- 200.000 km²

120 Xəzər dənizinin səviyyəsi Dünya okeanının səviyyəsindən nə qədər aşağıdır?

- 27,3 m
- 18 m
- 15 m
- 42 m
- 32 m

121 Xəzər dənizinin orta eni nə qədərdir?

- 600 km
- 310 km
- 240km
- 520 km
- 470 km

122 Meridian üzrə Xəzərin uzunluğu nə qədərdir?

- 2000 km
- 1200 km
- 870 km
- 1500 km
- 1700 km

123 Dağ-mədən sənayesinin yaratdığı ekoloji problemlər hansılardır?

- duman yaranır, buludların vəziyyəti dəyişir
- atmosfer və hidrosfer çirklənir, torpaqda sürüşmələr və uçqunlar baş verir
- su hövzələri, suyun səviyyəsi qalxır

- suyun səviyyəsi aşağı düşür, smoq əmələ gəlir
- rütubət çoxalır, görmə qabiliyyəti azalır

124 Dünya miqyasında neftçıxarma, neft emalı, nəqli və onun istifadəsi zamanı ildə neçə milyon tona qədər itki baş verir?

- 55 mln. tona qədər
- 35 mln. tona qədər
- 25 mln. tona qədər
- 45 mln. tona qədər
- 50 mln. tona qədər

125 Ətraf mühiti radioaktiv çirkləndirən əsas mənbələr hansılardır?

- qara və əlvan metallar sənayesinin müəssisələri
- su elektrik stansiyaları
- istilik elektrik stansiyaları
- havada, suda, torpaqda nüvə silahlarının sınağı
- kimya sənaye müəssisələri

126 “Ozon təbəqəsinin qalınlığını azaldan ən aktiv maddə hansıdır?”

- Azot 2-oksidi.
- Dəmir oksidi.
- Karbon qazı.
- Freon və başqa xlorlu birləşmələr.
- Azot 5-oksidi.

127 Təbiətdə neçə maddələr dövrəni vardır?

- Bir və ya bir neçə maddələr dövrəni mövcuddur
- 3 maddələr dövrəni mövcuddur
- 4 maddələr dövrəni mövcuddur
- 2 maddələr dövrəni mövcuddur
- 5 maddələr dövrəni mövcuddur

128 Hər il dəniz və okeanlara təxminən neçə milyon ton neft axıdılır?

- 3-6 mln.ton
- 5-9 mln.ton
- 4-8 mln. Ton
- 6-10 mln. Ton
- 7-11 mln. Ton

129 Xəzər dənizini çirkləndirən ən böyük çay hansıdır?

- Həkəri çayı
- Araz çayı
- Kür çayı
- Volqa çayı
- Terek çayı

130 Xəzər dənizində duzun miqdarı nə qədərdir?

- 11,9 – 13,6 q/l
- 10,8 – 11,9 q/l
- 9,2 – 10,5 q/l
- 11 – 13,5 q/l
- 12,1 – 13,6 q/l

131 İcməli su planetdə mövcud olan suların neçə faizini təşkil edir?

- 2,7%-ni
- 2,0%-ni
- 1,5%-ni
- 2,5%-ni
- 3,0%-ni

132 Əhalinin təbii artımının miqdarına görə ölkələr neçə qrupa bölünür?

- 5.0
- 8.0
- 4.0
- 2.0
- 3.0

133 Əhalinin mütləq artımı nədir?

- il ərzində köçüb gələnlərin sayı;
- il ərzində doğulanların sayı;
- şəhər əhalisi ilə kənd əhalisinin nisbət fərqi
- doğulanların sayı ilə ölənələrin sayı arasındakı fərq;
- ay ərzində doğulanların sayı;

134 Radiasiya nədir?

- doğru cavab yoxdu
- ağır metallardan ayrılan şualardır
- günəşdən gələn şua enerjisi
- radioaktiv maddələrdən ayrılan ionlaşdırıcı şualardır
- makroelementlərdən ayrılan şualardır

135 Ən böyük və davamlı ekosistem?

- coğrafi mühitdir
- atmosferdir
- geosferdir
- biosferdir
- hidrosferdir

136 Ekosistem anlayışını ilk dəfə kim təklif etmişdir?

- L.Libix
- C.Xarçinski
- K.Uatt
- A.Tensli
- Y.Odum

137 Biosfer təliminin yaradıcısı kimdir?

- Dokuçayev
- Naumov
- İzrael
- Vernadski
- Odum

138 Biosfer anlayışını elmi ədəbiyyata ilk dəfə kim və neçənci ildə gətirmişdir?

- Dokuçayev, 1898-ci ildə

- Vernadski, 1861-ci ildə
- Lamark, 1870-ci ildə
- Zyuss, 1875-ci ildə
- Odum, 1860-ci ildə

139 Biosfer nədir?

- torpaq və atmosferdə canlı aləmin mövcud olduğu sahədir
- bitki örtüyünün mövcud olduğu sahədir
- heyvanat aləminin mövcud olduğu sahədir
- canlı orqanizmlərin özünün və izinin olduğu sahədir
- hidrosferdə canlı orqanizmlərin yaşadığı sahədir

140 Tullantı qazları zəhərli maddələrdən təmizləmək üçün hansı üsullardan istifadə edilir?

- adsorbsiya, absorbsiya, fiziki
- elektrik, elektromaqnit, kimyəvi
- mexaniki, bioloji, kimyəvi
- fiziki, kimyəvi, mexaniki
- absorbsiya, adsorbsiya, mexaniki

141 Respublikamızda müəssisələrin çoxu hansı şəhərlərdə cəmlənmişdir?

- Qax və Balakəndə
- Şirvan və Mingəçevirdə
- Gəncə və Daşkəsən şəhərində
- Bakı və Sumqayıtda
- Şəki və Zaqatalada

142 Atom bombası Xirosima və Noqasakı şəhərlərinə neçənci ildə atılmış və ekoloji fəlakətə səbəb olmuşdur?

- 1941-ci ildə
- 1947-ci ildə
- 1943-cü ildə
- 1945-ci ildə
- 1949-cu ildə

143 İnsan qidasız, susuz və havasız nə qədər yaşaya bilər?

- qidasız 1 ay, susuz 7 gün, havasız 5-7 dəqiqə
- qidasız 3 həftə, susuz 5 həftə, havasız 2-4 dəqiqə
- qidasız 1 həftə, susuz 7 gün, havasız 1 dəqiqə
- qidasız 5 həftə, susuz 5 gün, havasız 3-5 dəqiqə
- qidasız 7 həftə, susuz 6 gün, havasız 4-6 dəqiqə

144 Bakı şəhəri üçün radiasiya fonu neçə mikrorentgen (mkr)/ saat təşkil edir?

- 10-16 mkr/saat
- 4-10 mkr/saat
- 2-8 mkr/saat
- 6-12 mkr/saat
- 8-14 mkr/saat

145 İstehsalatda fiziki, kimyəvi, bioloji və psixoloji faktorların altında hansı hadisələr baş verir?

- zəhərlənmə hadisələri
- ölüm hadisələri
- xoşagəlməz hadisələr

- bədbəxt hadisələr
 əzilmə hadisələri

146 Göstərilən ölkələr içərisində əhalisi sürətlə artan ölkə hansıdır?

- Ukrayna
 Macarıstan
 RF
 CAR
 Polşa

147 Əhali artımının II qrupuna daxil olan ölkələrdə əhalinin hər 1000 nəfərinə görə təbii artım neçə nəfərdən az deyil?

- 10.0
 7.0
 8.0
 12.0
 5.0

148 Əhalinin artımının I qrupuna daxil olan ölkələrdə əhali artımının hər min nəfərə görə təbii artımı neçə nəfərə qədərdir?

- 30.0
 27.0
 50.0
 18.0
 12.0

149 Hansı ölkələrdə uşaqların sayı üstünlük təşkil edir?

- Hindistan, Azərbaycan
 Çin, Hindistan
 ABŞ, Kanada
 RF, AFR
 Fransa, Yaponiya

150 «Bosvaş» meqallopolisi harada formalaşmışdır?

- Fransa
 ABŞ
 RF
 AFR
 Yaponiya

151 Ən çox meqallopolis hansı ölkədədir?

- Yaponiya
 ABŞ
 RF
 AFR
 B.Britaniya

152 Meqallopolis nədir?

- super şəhər
 iri şəhər aqlomerasiyalarının əhalisinin, ərazilərinin eninə, dərininə, uzuuna artaraq bir-biri ilə birləşməsi.
 iri şəhərlər
 konqlomerat

- aqlomerasiya

153 Əhali artımında «demoqrafik böhran» hansı ölkələr üçün səciyyəvidir?

- Şimali Amerika
 Mərkəzi Amerika
 Qərbi Asiya
 Avstraliya və Okeaniya
 IEÖ

154 Əhalinin təbii artımında «demoqrafik partlayış» hansı qrup ölkələr üçün xarakterikdir?

- Avstraliya və Okeaniya
 aralıq ölkələr
 IEÖ
 IOÖ
 orta inkişaf etmiş

155 Yer kürəsində əhali hansı regionda daha çoxdur?

- Cin
 Afrika
 Avropa
 Asiya
 Amerika

156 Ümumiyyətlə əhalinin təbii artımı dünyanın hansı qrup ölkələrində daha çoxdur?

- hec birində
 iqtisadi inkişafı yüksək
 IEÖ
 IOÖ
 iqtisadi inkişafı orta

157 Əmək ehtiyatlarının necə faizi kənd təsərrüfatında çalışır?

- 0.35
 0.45
 0.27
 0.11
 0.2

158 Şəhər əhalisinin get-gedə artması prosesi necə adlanır?

- imiqrasiya
 miqrasiya
 suburbanizasiya
 urbanizasiya
 evolyusiyası

159 Azərbaycanda İstisu sanatoriyası harada istifadədədir?

- Qobustan
 Daşkəsən
 Şuşa
 Kəlbəcər
 Zərdab

160 Azərbaycanda müalicə əhəmiyyətli neft haradan alınır?

- Mehmana
- Xəzər
- Abşeron
- Naftalan
- Gümüşlü

161 Azərbaycanca meşə ümumi ərazisinin neçə faizini təşkil edir?

- 0.15
- 0.1
- 0.11
- 0.12
- 0.08

162 Azərbaycanda alunit ehtiyatı harada aşkarlanmışdır?

- Tovuz
- Kəlbəcər
- Daşkəsən
- Zəylik
- Gədəbəy

163 Duz yatağı Azərbaycan Respublikasında haradadır?

- Balakən
- Novxanı
- Ramana
- Nehrəm
- Söyüdlü

164 Azərbaycanın əkilən torpaq sahəsini müəyyən edin:

- 87 mln ha
- 86,6 min ha
- 86,6 mln ha
- 1,4 mln ha
- 4,2 mln ha

165 Azərbaycanın Xəzər dənizi hissəsində aşkarlanmış ən böyük qaz yatağının hansı olduğunu müəyyən edin:

- neft daşları
- Qaradağ
- Səngəçal
- Ümüd. Babək
- Bulla

166 Tükənməyən təbii sərvətlərə misal göstərin:

- gümüş
- meşə
- kömür
- hava
- dəmir filizi

167 Bərpa olunan təbii sərvətlər:

- qızıl
- duz

- vanadium
- meşə
- hava

168 Bərpa olunmayan təbii sərvətləri göstərin:

- su
- neft
- kömür
- mineral sərvətlər
- mis

169 Atmosferin çirklənməsinin qarşısını almaq məqsədilə iri sənayə şəhərlərində bir sıra tədbirlər həyata keçirilir. Hansı cavab düzgün deyil?

- sənaye istehsal tullantılarının yeni texnoloji proseslərin tətbiqi
- çirkləndiricilərin neytrallaşdırılması və zərərsizləşdirilməsi
- atmosfərə buraxılan sirkəndiricilərin ümumi miqdarının azaldılması
- iri sənaye müəssisələrinin tikilməsi
- sirkəndirici müəssisələrin təbii şəraiti nəzərə alaraq şəhər ətrafında yerləşdirilməsi

170 Təbii sərvətlər anlayışı nədir?

- neft
- su
- torpaq
- insan həyatının və təsərrüfat sahələrinin inkişaf üçün təbiətdə istifadə edilən və gələcəkdə istifadəsi mümkün olan hər bir resurs
- meşə, faydalı qazıntılar

171 Hansı təbəqə günəşin ultrabənövşəyi radiasiyasının böyük bir qismini udaraq, yer kürəsində canlı orqanizmləri radiasiyanın məhvedici təsirindən qoruyur?

- bulud təbəqəsi
- mezosfer təbəqəsi
- troposfer təbəqəsi
- ozon təbəqəsi
- kosmik təbəqə

172 Miqrasiya prosesi nədir?

- immiqrasiya
- əhalinin getməsi
- əhalinin gəlməsi
- əhalinin bir yerdən başqa yerə hərəkəti
- əhalinin eyni yerdə qalması

173 Dünyada hansı şəhərdə hər kv. km-də maksimal əhali sıxlığı müşahidə olunur?

- Sanada
- Vaşinqtonda
- Moskvada
- Pekində
- Dehlidə

174 Dünyanın hansı ölkəsində hər kv km-də ən çox əhali sıxlığı müşahidə olunur?

- RF-də
- Monakoda

- ABŞ-da
- Kubada
- Cində

175 Dünyada hər kv km-də əhalinin orta sıxlığını müəyyən edin:

- 175 nəfər
- 70 nəfər
- 45 nəfər
- 200 nəfər
- 111,5 nəfər

176 Əhalinin məskunlaşmasına təsir edən amillər:

- relyef
- təbii şərait, tarixi məskunlaşma xüsusiyyətləri
- nəqliyyat
- ekoloji durum
- coğrafi mövqe

177 Atmosferdə hansı qazın çoxalması qlobal iqlimin dəyişməsinə təsir göstərir?

- SO₂-nin
- CO₂-nin
- NO₂-nin
- Fe₂O₃-un
- CaO-nın

178 Neçənci ildə Azərbaycan ozondağıdıcı maddələrin istifadəsindən mərhələlər üzrə çıxarılmasına dair Vyana konvensiyasını, Monreal protokolunu ratifikasiya etdi.

- 1995-ci ildə
- 1996-cı ildə
- 1999-cu ildə
- 1998-ci ildə
- 1993-cü ildə

179 Neçənci ildə harada ozon dağıdıcı maddələrin (ODM) istehsalının dayandırılması haqqında protokol imzalandı?

- 2005-ci ildə Parisdə
- 1997-ci ildə Monrealda
- 2000-ci ildə Stokholunda
- 1999-cu ildə Vyanada
- 2002-ci ildə Londonda

180 Neçənci ildə və harada 56 ölkənin hökumətləri ozon qatını dağıdan xlor-flüor üzvi birləşmələrin və digər ozon dağıdıcı maddələrin (ODM) istehsalını 2 dəfə azaltmaq haqqında protokol imzaladılar?

- 2000-ci ildə Berlində
- 1987-ci ildə, Monrealda
- 1900-cu ildə, Londonda
- 1950-ci ildə, Parisdə
- 1995-ci ildə Moskvada

181 Ozonun ən sıx qatı yer səthindən hansı hündürlükdədir?

- 15 , 18 km
- 20 , 25 km

- 18 , 26 km
- 19 , 23 km
- 13 , 17 km

182 Təhlükəli ekoloji vəziyyətin nəticələrinin aradan qaldırılması üçün maliyyə mənbələri aşağıdakılardır?

1. Təqsirkar təsərrüfat subyektlərinin vəsaiti, 2. Sığorta ödənişli, 3. vətəndaşların ianələri, 4. pensiya fondunun vəsaitləri, 5. dövlət büdcəsi və fondların vəsaitləri, qrandlar

- 2,4,5
- 1,3,5
- 1,2,5
- 2,3,5
- 3,4,5

183 Ekoloji təhlükəsizlik sahəsində dövlətin vəzifələrinə daxildir? 1. dövlət nəzarəti, 2. dövlət siyasəti, 3. informasiya təminatı və proqnozlaşdırma, 4. dövlət standartları və normativlərin tətbiqi, 5. auditin aparılması, 6. beynəlxalq hüququ təminat

- 1,2,3
- 1,2,4
- 2,5,6
- 4,5,6
- 2,3,5

184 Təhlükəli ekoloji vəziyyətin yaranması və inkişafın qarşısının alınması və onların nəticələrinin aradan qaldırılması üzrə tədbirlər sistemi adlanır?

- doğru cavab yoxdu
- ekoloji təhlükəsizliyin təmini
- ekoloji təhlükəli vəziyyət
- ekoloji durumun sağlamlaşdırılması
- ekoloji yük

185 Antropogen və təbii təsirlər nəticəsində ətraf mühitin dağılma təhlükəsi ilə əvvəl ya mənfi ekoloji dəyişikliklərdə səhiyyənlənən və bu səbəbdən insanın və cəmiyyətin həyatı vacib maraqlarına təhlükə yaranan vəziyyət adlanır?

- kataklizm
- təhlükəli ekoloji vəziyyət
- təhlükəli böhran vəziyyəti
- təhlükəli krizis vəziyyəti
- təhlükəli hal

186 İnsan və cəmiyyətin həyatı vacib maraqlarına, ətraf mühitə antropogen və təbii təsirlər nəticəsində təhlükə yaranan vəziyyətə deyilir?

- ekoloji təhlükəsizlik
- ekoloji təhlükə
- ekoloji qəza
- ekoloji yük
- ekoloji böhran

187 İnsanın və cəmiyyətin həyatı vacib maraqlarının, ətraf mühitin ona antropogen və təbii təsirlər nəticəsində yaranan təhlükələrdən qorunmasının təmini adlanır ?

- ekoloji krizis
- ekoloji təhlükəsizlik
- ekoloji təhlükə
- ekoloji vəziyyət

- ekoloji fəlakət

188 Quru ərazisinin neçə faizində əhali yaşamır?

- 0.11
 0.23
 0.18
 0.15
 0.08

189 Avropoid irqinə mənsub olan əhali dünya əhalisinin neçə faizini təşkil edir?

- 0.27
 0.43
 0.34
 0.62
 0.5

190 Türk dili qrupu hansı dil ailəsinə aiddir?

- İran dil ailəsinə
 Hind –Avropa dil ailəsinə
 Kartivel dil ailəsinə
 Altay dil ailəsinə
 Çin –Tibet dil ailəsinə

191 İnsan – operator vasitəsilə həyata keçirilən idarəetmə, nəzarət, proqramlaşdırma, xidmətətmə sistemi necə adlanır?

- sərbəst sistem
 iqtisadi system
 statistik system
 ergonomik system
 mühəndis sistemi

192 Dünya əhalisinin orta yaş həddi neçə ildir?

- 55.0
 63.0
 65.0
 67.0
 70.0

193 Əmək proseslərinin və istehsalat şəraitinin orqanizmlə qarşılıqlı təsirini öyrənən sağlamlıq elmi necə adlanır?

- əməyin qiymətləndirilməsi
 əməyin təhlükəsizliyi
 əməyin təşkili
 əməyin gigiyenası
 əməyin normaları

194 İstehsalat müəssisələri ərazisinin sanitariya cəhətdən abadlaşdırılması məsələləri, istehsalat binaları və qurğularının gigiyenik məsələləri, sanitariya-məişət quruluşları, ventilyasiya, işıqlanma, tullantı suların təmizlənməsi və s. hansı sanitariya sahəsinə aid edilir?

- məişət sanitariyasına aid edilir
 gigiyenik sanitariyaya aid edilir
 əmək sanitariyasına aid edilir

- istehsalat sanitariyasına aid edilir
 tibbi sanitariyaya aid edilir

195 İstehsalat müəssisələrində işçilərə sağlam əmək şəraiti yaradılması üçün texnoloji proseslərdən və əməliyyatlardan düzgün istifadə edilməsi üsullarından bəhs edən sanitariya sahəsi necə adlanır?

- əmək sanitariyası
 gigiyenik sanitariya
 məişət sanitariyası
 istehsalat sanitariyası
 tibbi sanitariya

196 Əhalinin sağlam əmək və həyat şəraitinin yaxşılaşdırılması üçün elmin gigiyenik tələb və nəticələrinə əsaslanan bütün təcrübi üsulların məcmuyu necə adlanır?

- istirahət sahəsi
 təhlükəsizlik sahəsi
 gigiyena sahəsi
 sanitariya sahəsi
 əmək sahəsi

197 Dünya əhalisinin orta sıxlığı hər km²-ə neçə nəfərdir?

- 36.0
 58.0
 48.0
 44.0
 27.0

198 Dünyanın ən çoxmillətli ölkəsi hansıdır?

- İran
 Çin
 RF
 Hindistan
 Argentina

199 Dünyanın neçə ölkəsində demoqrafik siyasət həyata keçirilir?

- 200.0
 125.0
 38.0
 30.0
 80.0

200 Dünyada aparıcı dinlər hansılardır?

- Xristian
 İslam
 Müsəlman
 Xristian, müsəllman, buddist
 Buddist

201 Ən az orta yaş həddinə malik olan insanlar hansı bölgədə yaşayırlar?

- Okeaniya
 Cin
 Avstraliya
 Afrika

Asiya

202 Orta yaş həddi ən çox olan hansı dövləti tanıyırsınız?

- İtaliya
 Hindistan
 Kanada
 Cin
 Yaponiya

203 Əhalinin hansı qruppu fəal əhali hesab edilir?

- kişilər
 işləməyənlər
 işləmək istəyənlər
 işləyənlər
 qadınlər

204 Əmək ehtiyatları nədir?

- işləməyənlər
 fəal əhali
 işləyənlər
 əmək qabiliyyətliilər
 aktiv əhali

205 İl boyu doğuma, kəbinə, boşanmalara, yaş strukturuna, təbii artıma, ölümə dövlət tərəfindən nəzarət olunması necə adlanır?

- xalq siyasəti
 dövlət nəzarəti
 dövlət siyasəti
 demoqrafik siyasət
 nəzarət

206 Dünya üzrə əhalinin illik təbii artımı nə qədər təşkil edir?

- 35 mln
 150 mln
 120 mln nəfər
 100 mln nəfərə qədər
 10 mln

207 Əhalinin ən çox təbii artımı hansı qrupp ölkələr üçün xarakterikdir?

- orta inkişaf etmiş
 çox inkişaf etmiş
 inkişaf etmiş
 inkişafda olan
 yüksək inkişaf etmiş

208 Əhali təzələnməsinin necə tipii vardır?

- 10.0
 5.0
 1.0
 2.0
 4.0

209 Məhsuldar qüvvələrin tərkibi hesab edilən əhalinin dünyada sayı (nəfərlə)

- 5,8 mln
- 7,2 mln
- 10 mln
- 6,8 mlrd 10 mln
- 9,3 mln

210 Cimərliklər, qısa müddətli istirahət yerləri, çay və göl sahilləri, idman sahələri və s. təbiətin hansı resurslarına aiddir?

- tükənməyən
- iqlim
- aqroiqlim
- rekreasiya
- ərazi

211 Aqroiqlim resurslarını müəyyən edin:

- yerin daxili enerjisi
- temperatura, rütubət
- rütubət, işıq, istilik
- hava, işıq, temperatura, rütubət, qidalandırıcı qatışıqlar
- günəş və küləyin enerjisi

212 Dünyada su sahəsi nə qədərdir?

- 130 mln kv km
- 149 mln kv km
- 510 mln kv km
- 361 mln kv km
- 135 mln kv km

213 Dünya torpaq fondunun nə qədər olduğunu müəyyən edin:

- 500 mln kv km
- 150 mln kv km
- 510 mln kv km
- 149 mln kv km
- 200 mln kv km

214 Dünyada dəmir filizinin geoloji ehtiyatı nə qədərdir?

- 2,5 mlrd t
- 2,0 mlrd t
- 5,0 mlrd t
- 800 mlrd t
- 125 mlrd t

215 Dünyada ən nəhəng təbii qaz yatağı hansı ölkədə aşkarlanmışdır?

- RF
- Çin
- Venesuela
- ABŞ
- Meksika

216 Ən böyük neft yatağı hansı ölkədədir?

- Venesuela
- RF
- ABŞ
- Səudiyyə Ərəbistanı
- CAR

217 Neft ehtiyatında hansı dövlət liderlik edir?

- İran, Kamboca
- Küveyt, Azərbaycan
- ABŞ, Kanada
- Səudiyyə Ərəbistanı, RF
- RF, Misir

218 Neft ehtiyatı dünyanın necə ölkəsində aşkarlanmışdır?

- 57.0
- 19.0
- 20.0
- 102.0
- 200.0

219 Hal-hazırda avtomobil nəqliyyatından atmosfərə ötürülən zəhərli qazların qarşısını almaq üçün hansı tədbirlər görülür. Hansı cavab düzgün deyil?

- neytralizatorlardan istifadə etmək
- maye yanacaqdan qaz yanacağına keçmək
- avtomobillərin saz işləməsini təmin etmək
- avtomobillərin sayını artırmaq
- benzin yanacağını dizel yanacağı ilə əvəz etmək

220 Qaz halda olan sənaye tullantılarını təmizləmək üçün hansı üsullardan istifadə olunur?

- fiziki və optik üsullardan
- elektrik və elektromexanik üsullardan
- mexaniki və kimyəvi üsullardan
- fiziki və kimyəvi üsullardan
- avsorbsiya və adsorbsiya üsullarından

221 Ozon qatının azalmasına hansı maddələr daha çox təsir göstərirlər?

- ammoniyak və karbon birləşmələri
- Ca birləşmələri və ODM
- Na birləşmələri və neft məhsulları
- xlor-flüon üzvi birləşmələri və ODM
- Fe birləşmələri və üzvi sintez maddələri

222 Ozon ilk dəfə kim tərəfindən kəşf edilmişdir?

- Faradey tərəfindən
- Lomonosov tərəfindən
- Darvin tərəfindən
- Marum tərəfindən
- Landau tərəfindən

223 Bütün sənaye şəhərlərində havanın çox çirklənməsi nəticəsində hansı hadisə baş verir?

- yanğın hadisəsi
- buzlaşma hadisəsi

- işıqlanma hadisəsi
- smoq hadisəsi
- buxarlanma hadisəsi

224 Havada asılı halda olan bərk və maye hissəciklərlə atmosferin çirklənməsi necə adlanır?

- duzlu çirklənmə adlanır
- turşulu çirklənmə adlanır
- qələvili çirklənmə adlanır
- aerosol çirklənmə adlanır
- buxarlı çirklənmə adlanır

225 Ümumiyyətlə atmosferi çirkləndirən əsas maddələr hansı mənşəlidirlər?

- biotik mənşəlidirlər
- turşu mənşəlidirlər
- təbii mənşəlidirlər
- pogen mənşəlidirlər
- karbon mənşəlidirlər

226 Havada qazların, bərk və maye halında olan müxtəlif maddələrin, həmçinin radioaktiv maddələrin canlı oqanizmlərin həyat şəraitinə mənfi təsir edə biləcək miqdarda olmasına nə deyilir?

- suyun çirklənməsi deyilir
- suyun çirklənməsi deyilir
- litosfer çirklənməsi deyilir
- atmosfer çirklənməsi deyilir
- ozon qatının çirklənməsi deyilir

227 Oksigen atmosfer havasının necə faizini təşkil edir?

- 23,5%-ni
- 17,3%-ni
- 18,9%-ni
- 20,95%-ni
- 70,05%-ni

228 Hansı təbii vilayət daha çox seysmikliyi ilə tanınır?

- Lənkəran
- Naxçıvan
- Kiçik Qafqaz
- Böyük Qafqaz
- Kür-Araz

229 Xəzər dənizində qazıma işləri zamanı sutka ərzində dənizə axıtılan çirkab suların həcmi nə qədərdir?

- 150 – 200 m³
- 50-100 m³
- 100-150 m³
- 40 m³
- 200-300 m³

230 Dünya okean sularında həll olmuş qızılın miqdarı nə qədərdir?

- 40 mln ton
- 20-30 mln ton
- 5. mln ton
- 8-10 mln ton

3-4 mln ton

231 Dünya ölkələri üzrə il ərzində adambaşına düşən suyun miqdarı nə qədər olduqda bu göstərici kritik hədəf hesab olunur.

- 100 m³
 800 m³
 600 m³
 1000 m³
 1400 m³

232 Dünyada işlədilən suların neçə faizi su hövzələrinə qaytarılmazsa, bu ekoloji təhlükə hesab olunur?

- 25% - i
 50% - i
 80% - i
 10% - i
 40%- i

233 Dünyada xəstəliklərin və ölüm hadisələrinin neçə faizi içməli suyun çatışmamazlığından baş verir?

- Xəstəliklərin 5 % - i, ölüm hadisələrinin 1/20 hissəsi
 Xəstəliklərin 90% - i, ölüm hadisələrinin 3/5 hissəsi
 Xəstəliklərin 50% - i, ölüm hadisələrinin yarısı
 Xəstəliklərin 80% - i, ölüm hadisələrinin 1/3 hissəsi
 Xəstəliklərin 10% - i, ölüm hadisələrinin 1/10 hissəsi

234 Dünyada suvarmaya işlədilən suyun ən çoxu hansı ölkələrin payına düşür?

- Rusiyanın, Özbəkistanın, Fransanın
 Braziliyanın, ABŞ – ın, Kanadanın
 Misirin, Argentinanın, İranın
 Çinin, Hindistanın, Pakistanın
 Türkiyənin, Azərbaycanın, Türkmənistanın

235 ABŞ – da yüksək keyfiyyətli içməli suyun hazırlanmasına hər il nə qədər vəsait xərclənir?

- 60-70 mlrd dollar
 10-15 mlrd dollar
 100 mlrd dollar
 48,0 mlrd dollar
 20-25 mld dollar

236 BMT – nin 1991- ci ildə Braziliyanın Rio-de-Janeyro şəhərində Dünya ölkələri hökumət başçılarının iştirakı ilə keçirdiyi “Ətraf mühit və inkişaf” adlı konfransında qarşıya qoyulan əsas məsələ nədən ibarət olmuşdur?

- Çirkab sulardan istifadənin qadağan olunması
 Müasir su təmizləyici qurğuların yaradılması
 Atmosferin çirklənməsinin qarşısının alınması
 Hər bir dövlətin öz ölkə əhalisini təmizlənmiş içməli su ilə təmin etmə öhdəçiliyinin qəbul edilməsi
 Litosferin çirklənməsinin qarşısının alınması

237 Su anbarlarının çirklənməsinin qarşısının alınması üçün nələr etmək lazımdır?

- Texnoloji proseslərdə su sərfini azaltmaq
 Təmizləyici qurğulardan keçməyən suların su anbarlarına tökülməsinə görə cərimə etmək
 Təmizləyici qurğularda işlədilən kimyəvi reagentlərin miqdarını azaltmaq
 təmizləyici qurğuların təkmilləşdirilməsi

- Sənaye, kommunal-məişət müəssisələri, kənd təsərrüfat məhsullarının emal müəssisələrindən atılan çirkab suları təmizləyici qurğularda təmizlədikdən sonra su anbarlarına atmaq lazımdır.

238 Təbii suların əsas çirkləndirmə mənbələri hansı istehsal sahələridir?

- Maşınqayırma sənayesi müəssisələri
 Toxuculuq və trikotaj sənayesi
 Energetika sənayesi
 Qara və əlvan metallurjiya, kimya, neft, qaz, daş kömür, sellüloz, kağız sənayesi müəssisələri, kənd təsərrüfatı məhsulları emalı və məişət müəssisələri
 Yeyinti sənayesi müəssisələri

239 Dünyada açıq dənizə çıxışı olan 140 dövlətdən neçə dövlətdə neft və qaz çıxarılır?

- 90 dövlətdə
 70 dövlətdə
 50 dövlətdə
 100 dövlətdə
 180 dövlətdə

240 Təbii suların əsas çirklənmə göstəriciləri nədir?

- Suda bağırsaq bakteriyalarının olması
 Suda amonyakın nitratların, nitritlərin, neft və neft məhsullarının, sintetik səthi aktiv maddələrin ağır metalların olması
 Oksigen biokimyəvi göstəricisinin çox olması
 Suda həll olmuş oksigen miqdarının çox olması
 Suda mikroorqanizmlərin olması

241 İnkişaf etməkdə olan ölkələrdə, suyun tərkibindəki patogenlərin və çirkləndiricilərin təsiri nəticəsində hər il dünya üzrə nə qədər insan ölür?

- 20 mln nəfər
 40 mln nəfər
 10 mln nəfər
 25 mln nəfər
 80 mln nəfər

242 Sənayedə ən çox su sərfiyyatı hansı ölkənin payına düşür?

- Fransanın
 ABŞ – in
 Çin-in
 Avstraliyanın
 Rusiyanın

243 Dünyada şirin su ehtiyatlarının ən çox hissəsi hansı qitədə yerləşir?

- Avstraliyada
 Asiyada
 Afrikada
 Antraktidada
 Avropada

244 Parnik effekti nəticəsində temperatur 523°C-yə qədər yüksələn planet hansıdır?

- Saturn
 Yer
 Mars
 Venera

Yupiter

245 BMT-nin iqlim dəyişikliyi ilə bağlı xüsusi konvensiyası (1992) hansı şəhərdə qəbul edilmişdir?

- Moskva
 Vaşinqton
 Paris
 Rio-de-Jenero
 London

246 Dünyada neçə demokratik partlayış olub?

- 4.0
 2.0
 7.0
 3.0
 5.0

247 Dünyada elmi-tədqiqat və təcrübə layihə işlərinə ən çox vəsait sərf edilən 3 ölkə hansılardır?

- Yaponiya, Almaniya, B. Britaniya
 B. Britaniya, Yaponiya, Almaniya
 ABŞ, B. Britaniya, Yaponiya
 ABŞ, Yaponiya, Almaniya
 ABŞ, Fransa, B. Britaniya

248 Əhalisinin sayı ilk olaraq milyonu keçən şəhər hansıdır?

- İstanbul
 Paris
 Moskva
 Kəlküttə
 Nyu-york

249 Yer kürəsi əhalisinin neçə faizi urbanizasiyaya məruz qalmış ərazidə yaşayır?

- 0.7
 0.34
 0.5
 0.45
 0.67

250 Dünyada əhalisi 1 mln. nəfərdən çox olan neçə xalq var?

- 310.0
 68.0
 195.0
 270.0
 350.0

251 Dünyada şirin suyun ən çox işləndiyi sahə hansıdır?

- yaşıllaşdırma sahələri
 Kommunal və məişət sahələri
 sənaye sahələri
 kənd təsərrüfatında suvarma
 Elektrik enerjisi istehsalı sahələri

252 Hansı ölkənin alimləri ən çox nobel mükafatı qazanmışdır?

- Rusiya
- Fransa
- Yaponiya
- ABŞ
- Italiya

253 Dünyada atmosfərə və hidrosferə atılan tullantıların neçə faizi urbanizasiyaya məruz qalmış ərazilərə aiddir?

- 0.54
- 0.92
- 0.48
- 0.8
- 0.65

254 Atmosferdə yığılan qazlar iqlimdə hansı prosesə səbəb olur?

- şimşək çaxmalarına
- yağıntıların azalmasına
- yağıntıların artmasına
- istiliyə
- quraqlığa

255 Yer ətrafı kosmik fəzada ən təhlükəli hesab olunan tullantılar hansılardır?

- tozlar
- kosmik tozlar
- kosmik raketlərdən yanacaqlar
- kimyəvi məhsullar
- buxarlar

256 Sənaye müəssisələri qoruyucu sanitariya zonalarının eninə görə neçə sinifə bölünür?

- 6 sinifə bölünür
- 4 sinifə bölünür
- 2 sinifə bölünür
- 5 sinifə bölünür
- 7 sinifə bölünür

257 İstehsalat müəssisələrinin zəhərli tullantılarının atmosfərə buraxılan yeri ilə yaşayış və ictimai məntəqələr arasında olan məsafə necə adlanır?

- qoruyucu yanğın zonaları
- qoruyucu işıqlanma zonaları
- qoruyucu yaşıllıq zonaları
- qoruyucu sanitariya zonaları
- qoruyucu səs-küy zonaları

258 İş yerlərində tələb olunan əlverişli metodoloji şəraiti yaratmaq, zəhərli və zərərli qarışıqların havadakı qatılığını azaltmaq və fəhlələrin sağlam iş şəraitində işləməsini təmin etmək üçün hansı normalara riayət olunmalıdır?

- kimyəvi normalara
- istehsalat normalarına
- texniki normalara
- sanitariya normalarına
- gigiyena normalarına

259 Sanitariya normaları həddində hər bir fəhləyə qapalı bina daxilində nə qədər sahə düşməlidir?

- 14 m³ və 4,0 m³ sahə
- 12 m³ və 3,0 m³ sahə
- 8 m³ və 2,5 m³ sahə
- 15m³ və 4,5 m³ sahə
- 10 m³ və 2,8 m³ sahə

260 Şəhər aqlomerasiyası neçə adlanır?

- Urbanizasiya
- Emmiqrasiya
- Immiqrasiya
- Suburbanizasiya
- Miqrasiya

261 ABŞ, Yaponiya, Almaniya, Fransa, B. Britaniyada dünya alimlərinin neçə faizi toplanmışdır?

- 0.92
- 0.64
- 0.7
- 0.85
- 0.57

262 Urbanizasiyaya məruz qalmış ərazi quru hissəsinin neçə faizini təşkil edir?

- 0.04
- 0.08
- 0.1
- 0.01
- 0.12

263 Suburbanizasiya anlayışı:

- kəndlərin artması
- şəhərləşmə
- əhalinin azalması
- əhalinin artması
- şəhər həyat tərzinin kəndlərə istiqamətlənməsi

264 Urbanizasiya anlayışı:

- kəndlərin çoxalması
- əhalinin azalması
- şəhər əhalisinin artması, təsərrüfatın böyüməsi
- şəhər
- şəhərin kiçilməsi

265 Əhalinin sayının artıb azalması hansı siyasətdə tənzimlənir?

- dövlətin iqtisadi siyasəti ilə
- dövlətin demoqrafik siyasəti ilə
- ölkənin əhaliyə münasibəti ilə
- demoqrafik partlayışda
- əhalinin elmi səviyyəsi ilə

266 Litosferi ən çox hansı sənaye tullantıları çirkləndirir?

- məişət sənaye tullantıları
- dağ mədən və dağ kimya sənayesi tullantıları
- neft sənayesi tullantıları

- avtomobil sənayesi tullantıları
- İES-nın tullantıları

267 Şoran torpaqlara yarımşəhra və səhra zonalarında rast gəlinir. Azərbaycanda belə torpaqlar neçə min ha ərazini əhatə edir?

- 166 min ha ərazini
- 186 min ha ərazini
- 10 min ha ərazini
- 100 min ha ərazini
- 156 min ha ərazini

268 Urbanizasiya hansı göstərici ilə ölçülür?

- Kənd əhalisinin xüsusi çəkisi ilə
- şəhər əhalisinin xüsusi çəkisi ilə
- ETİ-nin səviyyəsi ilə
- əhalinin peşə səviyyəsi ilə
- miqrasiyanın həcmi ilə

269 Urbanizasiya səviyyəsi yüksək olan ölkələrdə şəhər əhalisi ümumi əhalinin neçə faizini təşkil edir?

- 0.58
- 0.5
- 0.6
- 0.76
- 0.45

270 İEÖ-də urbanizasiya səviyyəsi neçədir?

- 0.68
- 0.37
- 0.7
- 0.73
- 0.8

271 Meqopolis necə əmələ gəlir?

- əhalinin sürətlə artmasından
- aqlomerasiyaların birləşməsindən
- müxtəlif sənaye sahəsinin bir mərkəzdə yerləşməsindən
- səviyyə sənaye ilə k/t inkişafından
- urbanizasiyanın yüksək səviyyədə olmasından

272 İllik neft hasilatında hansı dövlət 1-ci yeri tutur?

- Venesuela
- RF
- Səudiyyə Ərəbistanı
- Cin
- ABŞ

273 Dünyada neçə şəhərin əhalisi 5 mln. keçmişdir?

- 43.0
- 30.0
- 27.0
- 32.0
- 18.0

274 Ölkənin urbanizasiya səviyyəsi nə ilə ölçülür?

- ETİ–nin səviyyəsi ilə
- şəhər əhalisinin xüsusi çəkisi ilə
- kənd əhalisinin xüsusi çəkisi ilə
- miqrasiyanın həcmi ilə
- əhalinin peşə səviyyəsi ilə

275 Neft ixrac edən ölkələr necə adlanırlar?

- OPEK
- kapitalist
- BVF
- AI
- AŞ

276 Azərbaycanda əhalinin hər kv km-də orta sıxlığını göstərin:

- 92.0
- 96.0
- 100.0
- 85.0
- 103.0

277 Azərbaycan əhalisinin sayını müəyyən edin (mln nəfərlə):

- 10.0
- 8,9
- 9,1
- 8,6
- 8,5

278 Azərbaycan Respublikasının torpaq fondunun təxminən neçə faizi kənd təsərrüfatı üçün yararlıdır?

- 10 %-i k/t üçün yararlıdır
- 49%-i k/t üçün yararlıdır
- 39%-i k/t üçün yararlıdır
- 30%-i k/t üçün yararlıdır
- 20%-i k/t üçün yararlıdır

279 Azərbaycanda olan torpaq fondu 8641.5 min hektardır. Onun neçə faizindən istifadə edilir?

- 57%-dən
- 77%-dən
- 20%-dən
- 37%-dən
- 47%-dən

280 Hazırda dünyada əkin sahələri neçə mln. km² təşkil edir?

- 25 mln. km²
- 15 mln. km²
- 5 mln. km²
- 10 mln. km²
- 20 mln. km²

281 Azərbaycanda relyefin xüsusiyyətlərindən asılı olaraq neçə iqlim tipi formalaşmışdır?

- 3 iqlim tipi

- 9 iqlim tipi
- 13 iqlim tipi
- 11 iqlim tipi
- 6 iqlim tipi

282 Aqlomerasiyaların birləşməsi necə adlanır?

- sənaye kompleksi
- Meqopolis
- şəhər qovşağı
- sənaye mərkəzi
- şəhər zolağı

283 Aqlomerasiya ətrafında olan kiçik sənaye şəhərləri necə adlanır?

- sənaye şəhəri
- Sənaye mərkəzi
- aqrar kompleks
- peyk şəhər
- sənaye rayonu

284 Ətraf mühiti çirkləndirən özəl istehsal müəssisəsi əhalinin sağlamlığına ziyan vurursa və ona qarşı iddia qaldırılsa həmin müəssisə dəymiş ziyanı necə ödəsə ona xeyirli olar?

- Dəymiş ziyanı müəssisə rəhbəri ödəyir
- Sığorta şirkəti ilə müqavilə bağlayır
- Özünün bank hesabında pul saxlayır (dondurur)
- Ziyan çəkənlərin hər biri ilə söhbət aparır
- Dəymiş ziyanı dövlət ödəyir

285 1 m³ havada olan su buxarının qramlarla miqdarı hansı nəmlik adlanır?

- orta nəmlik
- minimal nəmlik
- mütləq nəmlik
- nisbi nəmlik
- maksimal nəmlik

286 Urbanizasiya səviyyəsinə görə ölkələr neçə qrupa bölünür?

- 7.0
- 3.0
- 4.0
- 2.0
- 5.0

287 Hansı şəhərlər “peyk” şəhərlər adlanır?

- təcrübə -tədqiqat mərkəzi olan şəhərlər
- aqlomerasiya ətrafında olan kiçik sənaye şəhəri
- bir sənaye sahəsi yüksək inkişaf etmiş şəhər
- kosmik tədqiqat mərkəzi olan şəhər
- kənd təsərrüfatı rayonunun mərkəzində yerləşən şəhərlər

288 Hər birisinin əhalisi 100 mln-dan çox olan necə dövlət tanıyırsınız?

- 20.0
- 35.0
- 23.0

- 15.0
 11.0

289 Külək enerjisiindən dünyada ilk dəfə hansı ölkə istifadə etmişdir?

- Niger
 Nigeriya
 Danimarka
 Kuba
 Cad

290 Dünyada olduqca yoxsul yaşayan əhalinin təqribi sayı nə qədərdir?

- 2 milyard nəfər
 1 milyardan çox
 100 milyon nəfər
 500 milyon nəfər
 200 milyon nəfər

291 Əhalinin ərzaq probleminin həlli hansı tədbirlərin həyata keçirilməsini tələb edir?

- təmərküzləşmə prosesinin aktivliyi
 aqrar sektorun davamlı inkişafı
 ərzağın çoxsahəli olması
 sənaye məhsulu istehsalının inkişafı
 kooperativləşmə prosesinin mövcudluğu

292 Şəhər mühitini çirkləndirən mənbələrdən biridir:

- metropolitenlər
 səs-küy
 yaşıllıqlar
 yaşayış massivləri
 teleqraf xətləri

293 Ümumi çirkləndiricilərin neçə faizi avtomobil nəqliyyatının payına düşür?

- 60-70%
 40-50%
 10-20%
 20-25%
 30-35%

294 İctimai fəaliyyət zonasına daxil deyil:

- maliyyə iş mərkəzləri
 kənd təsərrüfatı
 ticarət
 təhsil
 elmi-tədqiqat

295 Bir mln. əhalisi olan şəhərin gündəlik suya tələbatı nə qədər hesablanmışdır?

- 350 mln.ton
 470 mln. ton
 260 mln.ton
 600 mln.ton
 300 mln.ton

296 Şəhərlərdə sənaye tullantıları ilə çirklənmənin əsas səbəblərindən biridir:

- əhalinin tələbatının çox olması
- yaşıllıq zonalarının çox olması
- hakim küləklərin istiqaməti və gücünün nəzərə alınmaması
- çox sənaye məhsulu istehsal edilməsi
- sənayenin xammalla təchizatı

297 Urbanizasiyanın tempi hansı qrup ölkələrdə daha sürətlə gedir?

- inkişaf etmiş ölkələrdə
- inkişafda olan ölkələrdə
- Avropa ölkələrində
- ABŞ, Kanada və Yaponiyada
- yeni sənayeləşmiş ölkələrdə

298 Əhalinin şəhərlərdə məskunlaşması nə adlanır?

- urbanizasiya
- aqlomerasiya
- miqrasiya
- meqalopolis
- yalançı urbanizasiya

299 Ətraf mühitin ekoloji vəziyyəti ilə əhali arasında asılılıq necə baş verir?

- şəhərlərdə əhali artır
- etnik tərkib dəyişir
- əhalinin milli tərkibi pozulur
- əhalinin elmi səviyyəsi azalır
- əhalinin sayı dəyişir

300 Turşulu yağışlar ilk dəfə hansı ölkədə olunmuşdur?

- İspaniya
- RF
- Norveç
- İngiltərə
- Almaniya

301 Tərkibində yüksək tərkibli kükürd turşuları olan yağışlar necə adlanır?

- leysan yağışlar
- turşulu yağışlar
- üzvi qarşılıqlı yağışlar
- tozlu yağışlar
- zəhərli yağışlar

302 İÖÖ-də urbanizasiya səviyyəsi ildə nə qədər artır?

- 4,5%
- 3,6%
- 2,7%
- 4,2%
- 3,2%

303 İEÖ-də urbanizasiyanın səviyyəsi ildə nə qədər artır?

- 1,2%

- 0,8%
- 2,7%
- 1,6%
- 0.01

304 İstehsalat şəraitində uzun müddət ərzində insan orqanizminə maddənin kiçik miqdarda daimi təsirindən əmələ gələn zəhərlənmə necə adlanır?

- güclü zəhərlənmə adlanır
- xroniki zəhərlənmə adlanır
- kəskin zəhərlənmə adlanır
- zəif zəhərlənmə adlanır
- maksimal zəhərlənmə adlanır

305 Tozlar havadakı vəziyyətinə görə hansı qruplara bölünür? (çökmüş)

- uçan və hopan qruplara
- alrogel (çökmüş) və alrozol (asılı) qruplara
- hopan və alrogel qruplara
- aeroxol və yapışan qruplara
- yapışan və uçan qruplara

306 İstehsalatda zəhərli maddələrin təsirindən baş verən zəhərlənmələri hansı qruplara ayırırlar?

- kəskin və ifrat kəskin zəhərlənmələr
- zəif və güclü zəhərlənmələr
- kəskin və zəif zəhərlənmələr
- kəskin və xroniki zəhərlənmələr
- orta və zəif zəhərlənmələr

307 İstehsalatda işçilərə təsir edən istehsalat faktorları arasında mühüm yeri hansı maddələr tutur?

- qeyri-üzvi maddələr
- zəhərli maddələr
- oksidləşdirici maddələr
- neytral maddələr
- üzvi maddələr

308 Ətraf mühitə aid I Stokholm konfransı neçənci ildə keçirilmişdir?

- 1958.0
- 1975.0
- 1972.0
- 1962.0
- 1968.0

309 Hansı yağışlar turşulu yağışlar adlanır?

- tərkibində kosmik tozlar olan yağışlar
- tərkibində yüksək tərkibli kükürd turşusu olan yağışlar
- tərkibində toz qarışığı olan yağışlar
- tərkibində azot oksidi ilə zəngin olan yağışlar
- tərkibində üzvi qarışıqlar olan yağışlar

310 Urbanizasiya səviyyəsi aşağı olan ölkələrdə şəhər əhalisi ümumi əhalinin neçə faizini təşkil edir?

- 0.27
- 0.2
- 0.5

- 0.34
 0.43

311 Zəhərli maddələrin 70% hansı yolla orqanizmə daxil olur?

- hava ilə
 qida ilə
 kosmik tozlarla
 yağıntılarla
 Su ilə

312 Aşağıdakılardan ən yüksək yaşayış həddi hansı ölkədədir?

- Çin
 ABŞ
 Yaponiya
 Rusiya
 Almaniya

313 Ətraf mühitin bioloji, fiziki və kimyəvi təsiri ilə yaranan xəstəlikləri öyrənən tibbin bölməsi necə adlanır?

- Kardiologiya
 Ekopatalogiya
 gigiyena
 nefrologiya
 tibbi biologiya

314 Yer ətrafı kosmik fəzada kataloqlaşdırılmış antropogen mənşəli tullantıların minimum ölçüsü nə qədərdir?

- 15 sm
 16 sm
 17 sm
 23 sm
 10 sm

315 Yer ətrafı kosmik fəzada antropogen mənşəli kataloqlaşdırılmış təxminən hansı sayda tullantı vardır?

- 1,5-2 min
 5-6 min
 4-4,5 min
 6-8 min
 7-8 min

316 Yaponiyada kosmik fəzada kosmik tullantılar hansı yüksəklikdə yığılıb qalır?

- 270 km
 400 km
 250 km
 180 km
 320 km

317 BMT tərəfindən “böyük məsafələrdə havanın trassərhəd çirklənməsi barədə” konvensiya nə vaxt işlənib hazırlanmışdır?

- 1980.0
 1957.0
 1979.0

- 1968.0
- 1972.0

318 Avropada ildə atmosfərə nə qədər kükürd anhidridi atılır?

- 55 mln. t
- 60 mln. T
- 40 mln. T
- 70 mln. T
- 35 mln.t

319 “ Əsrin müqaviləsi”nə neçə ölkə və neçə neft şirkəti imza atmışdır?

- 10 ölkə, 20 neft şirkəti
- 8 ölkə, 12 neft şirkəti
- 19 ölkə, 23 neft şirkəti
- 16 ölkə, 25 neft şirkəti
- 18 ölkə, 25 neft şirkəti

320 Dünya əhalisinin orta yaş həddi neçədir?

- 61.0
- 72.0
- 55.0
- 80.0
- 70.0

321 Hansı xəstəliyin 80% ətraf mühitin vəziyyətindən asılıdır?

- urək-damar
- Onkoloji
- böyrək xəstəlikləri
- allergiya
- tənəffüs orqanları xəstəliyi

322 İnsan gözü hansı dalğa uzunluqlu işıq şüalarına daha çox həssasdır?

- 525-550 nm
- 550-570 nm
- 500-505 nm
- 480-500 nm
- 520-525 nm

323 Ölçüsü 1 sm-dən böyük olan yerətrafi kosmik fəzada olan antropogen mənşəli tullantıların son 100 ildə neçə dəfə artacağı gözlənilir?

- 1,7
- 2.0
- 3.0
- 1,5
- 3,5

324 Kanadada turşulu yağışlar səbəbindən neçə göl ölü göl adlanır?

- 8 min
- 12 min
- 4 min
- 6 min
- 10 min

325 İlk külək elektrik stansiyaları harada quraşdırılmışdır?

- Nardaranda
- Qalada
- Ələtdə
- Yaşmada
- Kürdəxanıda

326 Yer kürəsi əhalisi ümumiyyətlə, nə qədər məhsuldan istifadə edir?

- 62 min
- 35 min
- 40 min
- 70 min
- 47 min

327 İnsan qulağının hiss edə biləcəyi ən kiçik səs intensivliyi necə adlanır?

- görmə sərhəddi
- qavrama sərhəddi
- duyma sərhəddi
- eşitmə sərhəddi
- hissetmə sərhəddi

328 “Şəttl” raketinin uçuşu zamanı yerətrafı kosmik fəzaya təxminən nə qədər su atılır?

- 170t
- 470t
- 240t
- 100t
- 320t

329 Səs-küydən mühafizə olunmaq üçün hansı mühafizə üsullarından istifadə edilir?

- planlaşdırma, fərdi, akustik üsullar
- memarlıq, fərdi, kollektiv üsullar
- termiki, texniki, mexaniki üsullar
- memarlıq, akustik, təşkilatı-texniki üsullar
- təşkilatı, akustik, mexaniki üsullar

330 “Şəttl” raketinin uçuşu zamanı yerətrafı kosmik fəzaya təxminən nə qədər karbon-di –oksid atılır?

- 145t
- 120t
- 95t
- 110t
- 240t

331 “Proton” uçuşu zamanı yerətrafı kosmik fəzaya təxminən nə qədər karbon –di-oksidi atılır?

- 120t
- 90t
- 70t
- 110t
- 170t

332 Bir “Proton” raketin uçuşu zamanı yerətrafı kosmik fəzaya təxminən nə qədər su atılır?

- 170 t

- 80 t
- 50 t
- 100t
- 120 t

333 Çəltik becərilməsi əsasən hası ölkələrdə həyata keçirilir?

- Çili, RF
- tropik
- subtropik
- Hindistan, Çin
- Vyetnam, AFR

334 Utilizasiya nədir?

- istehsal tullantılarından hazır məhsul kimi istifadə edilməsi və satılması
- istehsal tullantılarının basdırılması
- istehsal tullantılarının təmizlənməsi
- istehsal tullantılarından xammal, yarımfabrikat, yanacaq kimi istifadə edilməsi
- istehsal tullantılarının xüsusi poliqonlara daşınması və basdırılması

335 Son 10 illiklərdə ətraf mühitə çirkləndiricilərin atılması nəticəsində ozon müdafiə qatı neçə faiz nazıqləşmişdir?

- 0.04
- 0.02
- 0.01
- 0.05
- 0.03

336 İl ərzində Yer səthinə nə qədər günəş enerjisi daxil olur?

- $1,48 \times 8^1$ kvt.saat
- $1,24 \times 4^{11}$ kvt.saat
- $1,12 \times 3^{10}$ kvt.saat
- $1,56 \times 10^1$ kvt.saat
- $1,37 \times 5^{12}$ kvt.saat

337 Dəniz suyunun başlıca resurslarından biri hansı ehtiyatdır?

- uran
- kükürd
- maqnezium
- xörək duzu
- brom

338 Dünyada suyun əsas istehlakçısı hansı sahədir?

- meşə təsərrüfatları
- məişət təsərrüfatı
- sənaye sahələri
- kənd təsərrüfatı
- mənzil-kommunal təsərrüfatı

339 Illik taxıl tədarükündə hansı dövlət «çempion»luq edir?

- Kuba
- Hindistan
- RF

- Cin
 ABŞ

340 İldə nə qədər taxıl məhsullu toplanılır?

- 8,9 mlrd t
 7 mlrd t
 5 mln t
 2,2 mlrd t
 10 mlrd t

341 Su resurslarının cəmi neçə faizi içmək üçün yararlıdır?

- təqribən 5%-i
 təqribən 12%-i
 təqribən 1%-i
 təqribən 3%-i
 təqribən 4%-i

342 Hansı ölkələr daha çox becərilən torpaq sahələrinə malikdir?

- Fransa, Norveç, Sinqapur, belçika və s.
 Avstraliya, Türkmənistan, Anqola
 Afrika, Braziliya, Yaponiya, Qatar
 ABŞ, Hindistan, RF, ÇXR, Kanada və s.
 Niderland, Monqolustan, Misir,Əlcəzair

343 Dünya torpaq fondunun ümumi sahəsini göstərin:

- 15,1 mlrd.ha
 20 mlrd.ha
 17,1 mlrd.ha
 14,9 mlrd.ha
 12,3 mlrd.ha

344 Becərilən torpaq sahələri ümumi torpaq fondunun neçə %-ni təşkil edir?

- 0.1
 0.08
 0.07
 0.11
 0.09

345 Birbaşa istifadə oluna bilən alternativ enerji mənbələri hansılardır?

- uran
 neft
 qaz
 yeraltı isti su və ya buxar-su qarışığı
 dağ süxurlarının daxili istiliyi

346 hal-hazırda dünyada neçə növ faydalı qazıntı və neçə növ qiymətli daşlar mövcuddur?

- 200; 280
 100; 150
 80; 100
 250; 200
 150; 250

347 Üzvi tullantılara aşağıdakılardan hansı aiddir:

- dəri emalı müəssisələrinin, ət kombinantlarının, tikinti materiallarının müəssisələrinin tullantıları.
- şərab və pivə istehsalı, dəmir-beton məmulatı, tikiş fabriklərinin tullantıları
- ət kombinantının, ağac emalı müəssisələrinin, ayaqqabı fabriklərinin tullantıları
- ağac emalı, şərab, pivə istehsalı, dəri emalı müəssisələrinin, ət kombinantının tullantıları
- ağac emalı, şərab, çörək və şörək məmulatı, daş karxanalarının tullantıları

348 Aşağıdakılardan hansı avtomobil nəqliyyatının atmosferi çirklənməsini azaltmaq məqsədi daşıyır?

- əhalinin sıx yaşadığı yerlərə nəqliyyat vasitələrinin xüsusi qrafik əsasında buraxılması.
- dizel mühərrikli nəqliyyat vasitələrinin benzin mühərrikli avtomobillərlə əvəz edilməsi
- nəqliyyat vasitələrinin sayının azaldılması
- şəhərlərdə piyada zonaları yaratmaq, nəqliyyat vasitələrinin buraya daxil olmasını qadağan etmək, elektromobillərin sayını çoxaltmaq
- yeraltı nəqliyyat şəbəkəsinin genişləndirilməsi

349 Əlvan metallurgiya müəssisələri atmosfer havasını əsasən hansı tullantılarla çirkləndirir?

- toz (25%), karbon qazı (25%), kükürd anhidridi (50%)
- toz (10,5%) karbon qazı (15,5%), kükürd anhidridi (65%), toz (10%)
- kükürd anhidridi (65%), karbon qazı (20,5%), toz
- kükürd anhidridi (75%), karbon qazı (10,5%), toz
- karbon qazı (25%), kükürd anhidridi (65%), toz (10%)

350 Bir ton çuğunun əridilməsi və ondan polad alınması zamanı atmosfərə atılan qazların tərkibi:

- 5,1 kq toz, 2,5 kq kükürd qazı, 0,6 kq marqans
- 4,5 kq kükürd qazı, 2,7 kq toz marqans
- 4,5 kq toz, 2,1 kq marqans, 2,5 kq kükürd anhidridi
- 4,5 kq toz, 2,7 kq kükürd qazı, 0,1-0,6 kq marqans
- 4,5 kq marqans, 2,7 kq kükürd qazı, 0,5 kq toz

351 Aşağıdakılardan hansı çirklənmiş sulardan yenidən istifadənin səmərəliliyini əks etdirir?

- su mənbələri qorunur, torpaqların eroziyası azalır, su itkisi minimuma enir
- daşınma xərcləri azalır, əkin sahələri artır
- təmizləmə qurğularının tikintisinə xərc azalır, əlavə maliyyə vəsaiti tələb edilir, su mənbələrinin sanitariya vəziyyəti yaxşılaşır
- təmizləmə qurğularının tikintisinə xərc azalır, əkin sahələri əlavə su alır, süni gübrəsiz məhsuldarlıq artır, çay və dənizlərin sanitariya vəziyyəti yaxşılaşır.
- mənzillərin su və siltlik təchizatı yaxşılaşır, maliyyə vəsaiti azalır

352 Kənd təsərrüfatında suyun itkisi səbəb olur:

- məhsul artımına, bütün torpaqların suvarılmasına, otlaqların genişlənməsinə.
- suvarma kanalları boyu yeraltı sualrın səviyyəsinin qalxmasına
- suvarma kanalları boyu torpaqların suvarılmasına
- yeraltı suların səviyyəsinin qalxmasına, torpaqların şoranlaşmasına və bataqlıqlaşmasına məhsul itkisinə
- torpaqların şoranlaşmasına və onların sahəsinin daim artmasına

353 Avtomobil nəqliyyatının ətraf mühiti normadan artıq çirkləndirilməsinin qarşısını almaq üçün tələb olunur:

- aşağı gücə malik avtomobil mühərriklərindən istifadə etmək.
- avtomobil yollarının yeniləşdirmək
- istehsal ilindən asılı olmayaraq bütün avtomobillərin texniki göstəricilərini yaxşılaşdırmaq
- yanacaq keyfiyyətini yaxşılaşdırmaq, texniki normativlərə cavab verməyən avtomobillərin istismarının və ölkəyə idxalının qarşısını almaq
- benzin mühərrikli nəqliyyat vasitələrinin sayının artırmaq

354 Mineral güübrələrdən istifadənin mənfi cəhətləri hansılardır?

- torpağın mexaniki tərkibini pozur, qida elementlərinin balansını pozulur
- mineral maddələrin balansını və hava rejimini pozur
- torpağın su rejimini pozur, eroziyanı gücləndirir
- torpağın deqradasiyasına gətirib çıxardır, təbii münbitlik süni münbitliklə əvəz olunur.
- torpağın strukturunu pisləşdirir

355 Günəş enerjisindən istifadənin mənfi cəhətləri hansılardır?

- maya dəyəri baha başa gəlir, çox əməktutumludur.
- ərazinin relyefi əhəmiyyətli rol oynayır
- amlıyyə vəsaiti və işçi qüvvəsi tələb edir
- günəş akkumulyatorları geniş ərazi tutur, fiziki-coğrafi amillərdən asılıdır
- iqtisadi cəhətdən baha başa gəlir

356 İstehsal tullantılarından xammal, yarımfabrikat, yanacaq kimi istifadə edilməsi adlanır?

- denudasiya.
- detonasiya
- flotasiya
- Utilizasiya
- akkumulyasiya

357 Avtomobillərin havaya buraxdığı tullantılar hansı standartlarla tənzimlənir?

- ABŞ, Avstraliya, Yaponiya.
- Yaponiya, Fransa, Böyük Britaniya
- Almaniya, Amerika, Yaponiya
- Avropa, Amerika, Yaponiya
- Asiya, Avropa, Amerika

358 Külək elektrik stansiyalarının çatışmayan cəhəti nədir?

- alınan enerjinin maya dəyəri baha başa gəlir.
- fiziki-coğrafi amillərdən asılıdır
- elektromaqnit çirkləndirmə baş verir
- qəbul olunmayan səs effekti yaradır
- quraşdırılması baha başa gəlir

359 Neft hasilatında torpağı çirkləndirən əsas mənbələr hansılardır?

- şlam, parafin, səthi aktiv maddələr.
- parafin, qətran, sirkə
- mazut, gilli məhsul, səthi aktiv maddələr
- şlam, gilli məhlul, yuyucu mayelər
- yanacaq-sürtkü materialları, xlor turşusu, duz

360 Dünya okeanının çirklənmə mənbələri:

- yüngül sənaye məhsulları
- maşınqayırma məhsulları
- qara metallurgiya məhsulları
- üzvi sintez məhsulları
- yeyinti sənaye məhsulları

361 «Praton» uçuşu zamanı fəza nə ilə çirklənir?

- çirklənmə olmur

- karbon birləşməsi
- azot 3 oksid
- karbon –di-oksit
- kükürd qazı

362 «Praton» raketinin uçuşu fəzanı nə ilə çirkləndirir?

- dolu yağışları ilə
- çirklənmə olmur
- su ilə
- qaz ilə
- radiaktiv maddələrlə

363 Dünya okeanlarından təxminən nə qədər plastik butulka atılmışdır?

- 23 mln
- 27 mln
- 18 mln
- 40 mln
- 35 mln

364 Ətraf mühitin yüksək dərəcədə çirklənməsi ilə əlaqədar 60-cı illərdə hansı dövlətin “Ekoloji faciə qoruğu” adlandırılmışdır?

- ABŞ
- B. Britaniya
- Yaponiya
- Fransa
- Almaniya

365 Radioaktiv parçalanmanı hansı üsulla dayandırmaq olar?

- xüsusi kimyəvi maddələrlə
- heç bir üsulla
- Soyutmaqla
- Katalizatorla
- Qızdırmaqla

366 Ağır element nüvələrinin bölünməsi kəsildikdən sonra hansı sahə sürətlə inkişaf etmişdir?

- elektron energetika
- nüvə elektrotexnikası
- elektron sənaye sahəsi
- kosmik tədqiqatlar
- maşınqayırma

367 Üzvi xlor pestisidi- DDT kənd təsərrüfatı istifadəsi nə vaxtdan qadağan olunmuşdur?

- 1993.0
- 1971.0
- 1985.0
- 2000.0
- 1958.0

368 İnsanların istifadə etdiyi məhsulların sayı ildə nə qədər artır?

- 500-750 ədəd
- 500-1000 ədəd
- 750-1000 ədəd

- 1000-1500 ədəd
- 500-750 ədəd

369 Ekoloji audit ilk dəfə hansı ölkədə tətbiq olunmağa başlamışdır?

- Rusiya
- ABŞ
- Almaniya
- Fransa
- Yaponiya

370 AES-da ilk partlayış neçənci ildə və harada olmuşdur?

- 1960, Fransa
- 1980, SSRİ
- 1957, Yaponiya
- 1963, ABŞ
- 1957, B.Britaniya

371 Çernobıl AES-da partlayış neçənci ildə olmuşdur?

- 1986.0
- 1964.0
- 1988.0
- 1972.0
- 1960.0

372 Aşağıdakı maddələrdən hansı radioaktiv deyil?

- civə
- kalifornium
- forium
- radium
- uran

373 Elektromaqnit şüalanmasından mühafizə olunmaq üçün hansı mühafizə vasitələrindən istifadə olunur?

- plastik pərdələrdən və kirkdən
- ekranlardan və şəxsi mühafizə vasitələrindən
- metal korpusdan və əlcəkdən
- kimyəvi örtükdən və isti paltarlardan
- şüşəli örtüklərdən və ayaqqabıdan

374 Yerüstü nüvə partlayışlarında temperatur neçə dərəcəyə qədər yüksəlir?

- 8 15 k
- 10 6 k
- 8 5 k
- 12 4 k
- 6 10 k

375 Müsbət yüklü hissəciklərin yayılma sürəti nə qədərdir?

- 18 000 km/san
- 20 000 km/san
- 10 000 km/san
- 35 000 km/san
- 21 000 km/san

376 Aşağıdakı şüalanmalardan hansı müsbət yüklü hissəciklər selidir?

- α - şüalanma
- φ - şüalanma
- Δ - şüalanma
- γ - şüalanma
- β - şüalanma

377 Qlobal monitorinq sistemi nədir?

- dünyada baş verən proseslərə və yer kürəsinin biosferində bütün ekoloji komponentlərə nəzarətlə yanaşı ekstremal vəziyyətlərin yaranacağı barədə xəbərdarlıq etmək.
- yer kürəsinin atmosferində baş verən proseslərə nəzarət etmək.
- cavabların hamısı doğrudur.
- materiklərin su hövzələrində baş verən proseslərə nəzarət etmək.
- litosfer qatında baş verən proseslərə nəzarət etmək.

378 Genetik çirklənmə təhlükəsi cəmiyyətdə nə vaxtdan yaranmağa başlanmışdır?

- XXI əsrdə
- XIX əsrin sonu
- XIX əsrdə
- XX əsrin əvvəli
- XX əsrin sonu

379 Ekologiya elminə “Bioloji çirklənmə” anlayışı neçənci illərdən daxil olmuşdur?

- 1961.0
- 1982.0
- 1990.0
- 1975.0
- 1980.0

380 Nüvə partlayışı zamanı radioaktiv bulud neçə km -ə qədər yüksəlir?

- 45-50 km
- 60-65 km
- 20-30 km
- 50-70 km
- 10-15 km

381 Milli monitorinq sistemi dedikdə başa düşülür:

- beynəlxalq miqyasda aparılan monitorinq.
- ölkə miqyasında aparılan monitorinq.
- bir neçə ölkədə aparılan monitorinq.
- şəhərdaxilində aparılan monitorinq.
- materikdə aparılan monitorinq.

382 Baza monitorinq sistemi nədir?

- regional antropogen təsirlər nəzərə alınmaqla təbiətdə baş verən hallara nəzarət etmək.
- litosferdə baş verən proseslərə nəzarət etmək.
- hidrosferdə baş verən proseslərə nəzarət etmək.
- bitki aləmində baş verən hallara nəzarət etmək.
- faunada baş verən hallara nəzarət etmək.

383 Monitorinqin obyektini dedikdə aşağıdakılardan hansı nəzərdə tutulur?

- yerüstü sular, okeanlar.

- atmosfer, yeraltı sular.
- atmosfer, yer üstü sular, okeanlar, dənizlər, yeraltı sular, kriosfera.
- atmosfer, kriosfera
- okeanlar və dənizlər.

384 Bioloji çirklənmə nə ilə nəticələnir?

- Genofondun azalması ilə
- Genetik çirklənmə ilə
- Nəslin kəsilməsi ilə
- K/T təsiri ilə
- istehsala təsiri ilə

385 1972-ci ildə hansı silahın istifadəsi qadağan olmuşdur?

- bioloji silahların
- zəhərli maddələrin
- Nüvə silahlarının
- Avtomatların
- atom bombasının

386 Bioloji silahların istehsalını qadağan edən qanun neçənci ildə qəbul edilmişdir?

- 1972.0
- 1988.0
- 1957.0
- 1969.0
- 1974.0

387 Sosial-ekoloji problemlər arasında hansı maddələrlə çirklənmə 1-2-ci yerləri tutur?

- ağır metal ilə zəhərli kimyəvi maddələr
- radioaktiv və kosmik tozlar
- azot və kükürd oksidləri
- sənaye, k/t tullantıları
- məişət, sənaye tullantıları

388 Sosial-ekoloji problemlər arasında radiasiya problemləri neçənci yerdədir?

- 26.0
- 40.0
- 30.0
- 13.0
- 7.0

389 Gündəlik nə qədər enerji qəbul edilməsi aclığın aşağı həddi hesab olunur?

- 1000k/k
- 2000k/k
- 2700k/k
- 4300k/k
- 3000k/k

390 BMT-nin ərzaq və k/t təşkilatı necə adlanır?

- YUNESKO
- NATO
- ATƏT
- UST

FAO

391 Qida boyalarının tətbiqi ilə bağlı qanun ilk dəfə hansı ölkədə qəbul olunmuşdur?

- ABŞ
 Kanada
 Almaniya
 Çin
 Türkiyə

392 Civə ilə kütləvi zəhərlənmə ilk dəfə hansı ölkədə müşahidə edilmişdir

- ABŞ
 Yaponiya
 İtaliya
 İngiltərə
 Fransa

393 Zərərli maddələrin neçə %-i orqanizmə su vasitəsilə daxil olur?

- 0.2
 0.1
 0.7
 0.4
 0.37

394 Aşağıdakılardan hansı gen mühəndisliyi sahəsini dünyada tanıtmış alimdir?

- M. Topçubaşov
 N. Reymers
 Ceyms Kuk
 Stiven Xokinq
 Magellan

395 Ekoloji risk dedikdə nəzərdə tutulur:

- sığorta hadisəsinin və itkisinin yaranma vaxtı.
 sığorta hadisəsinin və itkisinin yaranma ehtimalı.
 sığorta hadisəsinin və itkisinin təkrarlanma ehtimalı.
 sığorta hadisəsinin və itkisinin yarandığı hal.
 sığorta hadisəsinin və itkisinin baş verdiyi məkan.

396 Dünyada su çatışmazlığı ilə bağlı xəstəliklərdən ildə təqribən ölənlərin sayı nə qədərdir?

- 10 mln
 5 mln
 7 mln
 3 mln
 12 mln

397 Stiven Xonkinq hansı sahədə dünyada tanınmış alimdir?

- Kimya
 Biologiya
 Genetika
 Təbiət
 Ekologiya

398 Hansı qida məhsulu mərkəzi Amerikanın ərzaq məhsullarının içində əsas yeri tutur?

- Soya
- qarğıdalı
- Buğda
- Kartof
- Düyü

399 Aşağıdakılardan hansı sosial-iqtisadi aspektə aid deyil?

- ərzaq təminatı
- yoxsulluq
- Demografik
- UMM
- əhali sağlamlığı

400 Beri-bəri xəstəliyi hansı ərzaq məhsullarını həddindən çox qəbul edilməsi nəticəsində əmələ gəlir?

- günəbaxan
- Düyü
- Buğda
- Kartof
- Qarğıdalı

401 Yetkin yaşlı bir adam üçün gündəlik tələb olunan enerji miqdarı nə qədərdir?

- 3500k/k
- 2.5000k/k
- 4.000k/k
- 1800 k/k
- 3000k/k

402 Yeraltı sular hansı qrupa aiddir?

- şor sulara
- yeraltı su olmur
- tullantı sularına
- bataqlıq sularına
- şirin sulara

403 Dünyada içməli suyun mənbələri hansıdır?

- texniki sular
- qar suyu
- buzlaq suyu
- yağış suyu
- dəniz suyu

404 Dünyada suyun çatışmamazlığı hansı vəziyyəti yaradır?

- duzlu sudan istifadəyə
- aşağı sanitariya şəraiti
- insanların məişət çətinliyini
- içməli suyun azlığına
- texniki sulardan istifadəyə

405 Rentgen şüaları hansı qurğularda alınır?

- seçmə qurğularda
- elektrovakuum qurğularında
- idarəolunan qurğularda

- avtomatlaşdırılmış qurğularda
- təmizləyici qurğularda

406 Dünyada təxminən nə qədər insan su çatışmazlığı ilə bağlı olan xəstəliklərdən ölür?

- 8 mln nəfər
- 5 mln nəfər
- 10 mln nəfər
- 7 mln nəfər
- 3 mln nəfər

407 Dünya əhalisinin neçə faizi su çatışmazlığı üzündən aşağı sanitariya şəraitdə yaşayır?

- 0.2
- 0.5
- 0.15
- 0.28
- 0.4

408 Dünya əhalisinin neçə faizi içməli su çatışmazlıqdan əziyyət çəkir?

- 0.27
- 0.11
- 0.3
- 0.2
- 0.18

409 Genetik çirklənmə hansı çirklənmə növünə aiddir?

- məişət
- kimyəvi
- kosmik
- Bioloji
- sənaye

410 Dünyanın bütün çayları orta hesabla il ərzində nə qədər su axıdır?

- 426 000 km³
- 237 000 km³
- 500 000 km³
- 320 000 km³
- 324 000 km³

411 Azərbaycanda əkin üçün yararlı sahə:

- 4,2 mln ha
- 8,6 mln ha
- 86 min ha
- 86,6 min ha
- 6,4 mln ha

412 Ümumi içməli su ehtiyatlarının ildə neçə faizindən istifadə ciddi su çatışmazlığına səbəb olur?

- 0.27
- 0.45
- 0.4
- 0.34
- 0.56

413 Ümumi içməli su ehtiyatlarının ildə neçə faizə qədəri istifadə edən ölkələrdə su problemi yaranmır?

- 0.5
 0.1
 0.08
 4.3%
 0.27

414 Dünya əhalisinin təxminən neçəsinin məişət tullantıları sistemindən istifadə etmək imkanı yoxdur?

- 2,1 mlrd.
 1,7 mlrd.
 3 mlrd.
 1,5 mlrd.
 2 mlrd.

415 Ən çox nüvə silahlarını sınaqdan keçirən ölkə hansıdır?

- İngiltərə
 RF
 Yaponiya
 Almaniya
 ABŞ

416 Hər il dünyada nə qədər yeraltı su çıxarılır?

- 160 mlrd m³
 93 mlrd m³
 110 mlrd m³
 80 mlrd m³
 118 mlrd m³

417 Dünya əhalisinin illik su sərfi təxminən nə qədərdir?

- 8 km³
 8,8 km³
 3,7 km³
 4 km³
 5 km³

418 Azərbaycanda şəhər-kənd əhalisinin nisbətini müəyyən edin:

- 2.4458333333333333
 2.1999999999999997
 1.9131944444444444
 2.1180555555555556
 2.3229166666666665

419 Təbii ehtiyatlardan hansının XXI əsrdə əsas strateji ehtiyat olması ehtimalı var?

- Daş kömür
 İçməli su
 Neft
 Qaz
 Uran

420 Yeraltı suların mühafizəsi üzrə dövlətlərarası şəbəkə hansı regionda yaradılmışdır?

- Afrika

- Ərəb dövlətləri
- Latın Amerika
- Cənubi Amerika
- MDB

421 Dünyanın qar-buz ehtiyatları atlası” hansı alimin rəhbərliyi ilə müəlliflər kollektivi tərəfindən tərtib edilib?

- Reymers
- Kotlyakov
- kad. N. Mayseyev
- Yablokov
- Dokuçayev

422 Dünya okeanlarının neftlə çirklənməsinin qarşısını almaq üçün beynəlxalq konvensiya nə zaman keçirilib?

- 1948.0
- 1954.0
- 1971.0
- 1987.0
- 1961.0

423 Dünyanın buz ehtiyatları nə qədərdir?

- 32 mln³
- 28 mln³
- 17 mln³
- 12 mln³
- 30 mln³

424 Hansı regionda yeraltı suların mühafizəsi üzrə dövlətlər arasına şəbəkə yaradılmışdır?

- Orta Asiya
- MDB ölkələri
- Ərəb dövlətləri
- Afrika
- Latın Amerikası

425 İcməli suyun potensial mənbəyi kimi nədən istifadə etmək nəzərdə tutulur?

- Çaylar
- Buzlaqlar
- Dənizlər
- Bataqlıqlar
- Göllər

426 Azərbaycan əhalisinin sayını müəyyən edin (mln nəfərlə):

- 10.0
- 9.0
- 8.5
- 8.9
- 8.6

427 Azərbaycan Respublikası su ilə təmin olunandır?

- su şəbəkəsi zəifdir
- Yox

- hə
- qismən
- daha çox

428 Maye və qaz daşıyan boru xətləri yerdə neçə yerləşdirilir?

- qumluqlarda, çınqıllıqlarda, təpələrdə
- yer altında, yer səthində, yer üzərində
- otlaqlıqlarda, torpaqda, qumluqda
- dağ ətəyində, yamacda, çəmənlikdə
- dağlarda, təpələrdə, yamaclarda

429 Gələcəkdə içməli suyun potensial mənbəyi kimi nədən istifadə etmək nəzərdə tutulur?

- yeraltı sular
- Buzlaqlar
- göllər
- bataqlıqlar
- dəniz və okeanlar

430 XXI əsrdə hansı təbii ehtiyatın dünyanın əsas strateji ehtiyatı olması ehtimalı var?

- daş kömür
- içməli su
- qaz
- qızıl
- neft

431 «Əsrin müqaviləsi» hansı ildə bağlanmışdır?

- 20 oktyabr, 1994
- 20 sentyabr, 1994
- 30 sentyabr 1996
- 30 dekabr 1993
- 18 sentyabr 1992

432 Neftin daşınması tankerlərin texniki səviyyəsi və s. ilə əlaqədar ciddi şərtlər tələb edən “Maqpol 73/78” konvensiyası nə vaxt qəbul edilmişdir?

- 1967.0
- 1982.0
- 2004.0
- 2001.0
- 1973.0

433 İl ərzində dünya okeanları təxminən nə qədər neft və neft məhsulları ilə çirklənir?

- 9 mln t
- 12 mln t
- 14 mln t
- 10 mln t
- 30 mln t

434 Tanker gəmiçiliyi tərəfindən çirklənmə neftlə ümumi çirklənmənin neçə faizini təşkil edir?

- 0.12
- 0.08
- 13,5 %
- 0.08

11,5%

435 Azərbaycanda illik neft hasilatı

- 45 mln t
- 35 mln t
- 47 mln t
- 40 mln t
- 75 mln t

436 Ölkədə nə qədər taxıl məhsulu toplanılır?

- 2,5 mln t
- 10 mln t
- 8,9 mln t
- 7 mln t
- 5 mln t

437 Sənaye axıntılarının və tullantılarının neçə %-i neftin payına düşür?

- 60,8%
- 0.45
- 0.9
- 0.85
- 0.3

438 Kosmik tullantılar hansı yüksəklikdə daimi yığılıb qalır və yer səthinə düşür?

- 36.000 km
- 40.000 km
- 20.000 km
- 28.000 km
- 15.000 km

439 Kosmik fəzanın çirkləndirən ən çox hansı dövlətlərdir?

- ABŞ
- MDB
- İngiltərə
- Hindistan
- Çin

440 Neftin okean sularına qarışması ilə bağlı son dəhşətli qəza harada olmuşdur?

- Baltik dənizində
- Sakit okeanda
- Meksika körfəzində
- İran körfəzində
- Aralıq dənizində

441 Neftlə çirklənmənin neçə faizini sənaye axıntıları və tullantıları təşkil edir?

- 0.24
- 60,8%
- 0.28
- 0.32
- 0.54

442 Dünya əhalisinin neçə faizi sahil zolaqlarında yaşayır?

- 0.4
- 0.33
- 0.65
- 0.45
- 0.5

443 Yaponiya əhalisinin demək olar ki, yarısının yaşadığı meqopolis hansıdır?

- Tokaydo
- Xorasima
- Xönsü
- Xokkado
- Naqasaki

444 Çirkli su hövzəsi zonasında yaşayan əhali üçün ən təhlükəli hadisə hansıdır?

- hövzədə suyun səviyyəsinin qalxması
- qanunsuz balıq ovu
- hövzəyə atılan çayların quruması
- gəmiçiliyin inkişafı
- əhali sıxlığının artması

445 Çirklənmə dərəcəsinə görə Xəzər dənizi hansı qrupa aiddir?

- çirklənmiş
- zəhərli
- təmiz
- az çirkli
- Çirkli

446 Atmosfer vasitəsi ilə xlor birləşmələri neçə % -i dünya okeanlarına daxil olur?

- 0.63
- 0.4
- 0.71
- 0.9
- 0.65

447 Xəzər dənizinin çirklənmə mənbələrinə aid deyil:

- neft
- bərk tullantı
- neft məhsulları
- çirkab sular
- yeraltı sular

448 Xəzər dənizi çirklənmə dərəcəsinə görə hansı qrupa aiddir?

- çirklənmiş
- az çirklənmiş
- zəhərli
- təmiz
- çirkli

449 Dünya okeanlarında üzvi xlor birləşmələrin neçə faizi atmosfer vasitəsi ilə daxil olur?

- 0.7
- 0.9
- 0.76

- 0.57
 0.84

450 Dünya okeanı suyundan hansı elementlər alınır?

- yod, brom, uran
 neft, qaz, titan
 alunit, molibden
 alınmır
 uran, dəmir, xrom

451 Şelf zonasında hasil olan faydalı qazıntı hansıdır?

- alunit, nikel
 qızıl, gümüş
 fosforit, kalium
 neft, qaz
 dəmir, mis

452 Dünyada sahil zolağında nə qədər xörək duzu istehsal olunur?

- 10 mln t
 9 mln t
 18 mln t
 7 mln t
 12 mln t

453 Dünyada hasil olunan neftin neçə faizi sahil zolağından çıxarılır?

- 0.57
 0.6
 0.4
 0.5
 0.37

454 Xəzər dənizi Azərbaycanda illik neft hasilatının necə faizini verir?

- 1.0
 0.96
 0.99
 0.91
 0.9

455 Birbaşa sahil zolaqların problemləri ilə məşğul olan təşkilat hansıdır?

- BST
 ETO
 EUCE
 EUROCOAST
 UNESCO (COMAR)

456 Dünya okeanında olan ərzaq ehtiyatının neçə faizi sahil zolağında formalaşır?

- 0.4
 0.35
 0.6
 0.45
 0.25

457 Hansı beynəlxalq təşkilat birbaşa sahil zolaqlarının problemləri ilə məşğul olur?

- MFBH
- EUCE
- UNESCO (COMAR)
- EUROCOAST
- MAQATE

458 Hansı ölkənin əhalisi 75% sahil zonasında yaşayır?

- İtaliya
- Portuqaliya
- Yunanıstan
- İspaniya
- ABŞ

459 Əhalisi 75% sahil zonasında yaşayan ölkə hansıdır?

- Yunanıstan
- Yaponiya
- Portuqaliya
- Seneqal
- ABŞ

460 Dünyada analoqu olmayan sanatoriya Respublikasının hansı hissəsindədir?

- İstisu
- Bakı
- Gəncə
- Naftalan
- Naxçıvan

461 Bazel konvensiyası nə vaxt qəbul edilmişdir?

- 1948.0
- 2000.0
- 1972.0
- 1989.0
- 1994.0

462 Xəzər sahilində ən uzun sahil xətti olan dövlət hansıdır?

- Rusiya
- İran
- Azərbaycan
- Qazaxıstan
- Türkmənistan

463 Dənizin neftlə çirklənməsinin qarşısını alınması üzrə Beynəlxalq konvensiya nə vaxt qəbul edilmişdir?

- 1998.0
- 1961.0
- 1960.0
- 1954.0
- 1987.0

464 “Təhlükəli tullantıların transsərhəd daşınması və məhv edilməsi” üzrə Bazel konvensiyası nə vaxt qəbul edilmişdir?

- 1982.0
- 1970.0
- 1969.0
- 1989.0
- 1975.0

465 Rusiyanın sahil zonalarını neçə dənizin suları yuyur?

- 9.0
- 15.0
- 8.0
- 13.0
- 6.0

466 Radioaktiv maddələrin ən təhlükəsiz saxlandığı yerlər hansıdır?

- bataqlaq
- dablar
- səhra
- Dəniz
- meşələr

467 Bu ölkələrdən hansı dənizlərdən istifadəyə görə qanuna imza atıb?

- Yaponiya
- B.Britaniya
- ABŞ
- RF
- Almaniya

468 Dünya okeanlarında iqtisadi zona neçə millik məsafəni əhatə edir?

- 150 mil.
- 240 mil
- 180 mil.
- 200 mil.
- 200 mil.

469 Dünyada ən yüksək qabarma neçə metrə çatır?

- 23m
- 20m
- 10m
- 18m
- 7m

470 Dünyada ən yüksək qabarma və çəkilmə hansı körfəzdə olur?

- Bristol
- Fin
- Fars
- Fandi
- Mei

471 Qara dəniz iqtisadi əməkdaşlıq təşkilatında birləşmiş ölkələr hansı sahələr üzrə əməkdaşlıq edir?

- k/t sahələri üzrə
- neft və neft məhsullarının daşınması
- Gəmiçilik üzrə

- bütün sahələr üzrə
 iqtisadi

472 Hansı dəniz heyvanı sutka ərzində özündən 12 litr təmiz su keçirir?

- mərcanlar
 balina
 Akula
 Molyuska
 dəniz tısbağası

473 Dəniz çirklənməsinin qarşısını almaq barədə Beynəlxalq konfrans hansı şəhərdə keçirilib?

- Moskva
 Nyu-York
 Paris
 London
 Berlin

474 İnsanların sağlamlığı üçün ilkin şərait nədir?

- zehni əməklə məşğul olmaq
 təmiz su istifadə etmək
 zəngin qida təminatı
 sağlam mühit formalaşdırmaq
 çox işləmək

475 Rodiaktiv maddələrin zərərsizləşdirilməsi, utilizasiyası üzrə hansı beynəlxalq təşkilat məşğul olur.

- MAO
 YUNEP
 FAO
 MAQATE
 YUNESKO

476 "Sağlamlıq problemləri və şəhərətrafi mühit" üzrə birinci beynəlxalq konqres neçənci ildə olmuşdur?

- 1990.0
 1970.0
 1964.0
 1998.0
 1983.0

477 MAQATE –nin tədqiqatlarına əsasən radioaktiv tullantıların qəbul olunmuş təhlükəsiz saxlanması aşağıda göstərilən yerlərdən hansıdır?

- duz cavab yoxdu
 səhralıq
 dağlıq ərazi
 dənizlər
 bataqlıq

478 Bu ölkələrdən hansının sahil zonaları rekreasiya təzyiqinə məruz qalmışdır?

- Kanada
 ABŞ
 Norveç
 Türkiyə
 Almaniya

479 Dünyada hər il dəniz suyunda nə qədər içməli su istehsal olunur?

- 17 km³
- 30 km³
- 10 km³
- 20 km³
- 21 km³

480 Beynəlxalq qaydalara görə neçə millik məsafədə sular ərazi suları hesab olunur?

- 40 mil
- 14 mil.
- 20 mil.
- 12 mil.
- 25 mil

481 Dəniz hüquqları barədə BMT-nin birinci konfransı hansı şəhərdə keçirilmişdir?

- Oslo
- London
- Brüssel
- Cenevrə
- Paris

482 Xəzərin sahilində ən az sahil zolağı hansı dövlətə məxsusdur?

- Türkiyə
- İran
- Azərbaycan
- RF
- Qazaxstan

483 Azərbaycan Respublikasında Xəzər dənizinin sahil xəttinin uzunluğu nə qədərdir?

- 720 km
- 740 km
- 65 km
- 825 km
- 530 km

484 Dəniz çirklənməsinin qarşısını alınması barədə Beynəlxalq konfrans neçəci ildə keçirilib?

- 1954.0
- 1976.0
- 1984.0
- 1973.0
- 1990.0

485 Yer kürəsində təxminən hər il neçə ha tropik meşələr məhv edilir?

- 12,1 mln ha
- 13,2 mln ha
- 10,4 mln ha
- 11,1 mln ha
- 10 mln ha

486 Ekspertlərin fikrincə son 20-30 ildə yer kürəsindən biomüxtəlifliyin təxminən neçə faizi məhv olmaq təhlükəsi ilə qarşılaşacaqdır?

- 0.32
- 0.25
- 0.1
- 0.3
- 0.18

487 İnsanların qidasının 50% çoxunu təşkil edən hansı bitkilərdir?

- soya, taxıl, buğda
- soya, kartof, düyü
- taxıl , qarğıdalı, düyü
- soya, taxıl, kartof
- düyü, kartof, soya

488 Əhali üçün çirkli su zonasında ən təhlükəli hadisə hansıdır?

- hövzədə çayların quruması
- hövzədə suyun səviyyəsinin qalxması
- əhali sıxlığı
- balıq ovu
- gəmiçilik

489 Yer kürəsində təxmini neçə növ bitki və canlı orqanizm var?

- 2,5 mln
- 1,4 mln
- 1,5 mln
- 1,2 mln
- 3 mln

490 Dünyada qida məhsullara 50% təşkil edən bitkilər hansıdır?

- düyü, soya, kartof
- soya, qarğıdalı, buğda
- taxıl, qarğıdalı, kartof
- kartof, soya, taxıl
- kartof, qarğıdalı, soya

491 Dünyada bitən bitki sayı neçədir?

- 400 mln
- 320 mln
- 140 mln.
- 250 mln
- 270 mln

492 Dünyada il ərzində ətraf mühitə nə qədər avtomobil şini atılır?

- 5.mln.
- 10 mln.
- 8mln.
- 6mln
- 12 mln

493 Aşağıdakılardan hansı neft və neft məhsulları ilə ən az çirklənir?

- Meksika körfəzi
- Fars körfəzi
- Axot dənizi

- Şimal dənizi
- Ərəbistan dənizi

494 Ozon qatında əmələ gələn dəlik hansı qitənin üzərində müşahidə olunur?

- Cənubi Amerika
- Antarktida
- Avropa
- Asiya
- Afrika

495 Ozon qatına mənfi təsir edən freon istehsalının 30%-dən çoxu hansı ölkənin payına düşür?

- Çin
- ABŞ
- İngiltərə
- Fransa
- İtaliya

496 BMT ekspertləri hansı məhsullarla çirklənməni birinci sərəya aid etmişdir?

- neft, qaz, məişət tullantıları
- neft, ağır metallar, radioaktiv maddələr
- ağır metallar çirkab sular, məişət tullantıları
- Radioaktiv maddələr, məişət tullantıları, qazlar
- məişət tullantıları, kimyəvi maddələr, çirkab sular

497 İnsan orqanizminə mikroblar hansı yolla daxil ola bilər?

- bişmiş qida
- çay sular
- mümkün deyil
- təmiz hava
- qaynadılmış su

498 Dünyanın quru ərazisinin hamısı becərilərsə təxminən nə qədər əhalini qida ilə təmin etmək olar?

- 150-160 milyard
- 30-40 milyard
- 50-60 milyard
- 10-15 milyard
- 100-110 milyard

499 Dünya torpaqlarının təqribən neçə %-i becərilir?

- 0.18
- 0.13
- 0.1
- 0.16
- 0.2

500 Eyni vaxtda dünyada təxminən bir gündə neçə avtomobil hərəkət edir?

- çox az
- 500 milyon
- 200 milyon
- 1 milyard
- 300 milyon

501 Dünya əhalisi ərzaq məqsədi ilə neçə növ bitkidən istifadə edir?

- 4 200
- 5 000
- 1 000
- 3 700
- 2 600

502 Yer kürəsində təxmini neçə növ bitki vardır?

- 180 000
- 250 000
- 118 000
- 400 000
- 320 000

503 İl ərzində dünyada təxminən neçə avtomobil şini istifadə edilib atılır?

- 12 mln
- 10 mln
- 5 mln
- 6 mln
- 8 mln

504 DİVERSTTAS Beynəlxalq proqramı hal-hazırda təbiətin hansı sahəsinin mühafizəsini həyata keçirir?

- faydalı qazıntıların
- biomüxtəlifliyin
- su hövzələrinin
- canlı orqanizmlərinin
- bitkilərin

505 Eko-genetik kodlaşdırma sistemi nə vaxt tətbiq edilmişdir?

- 1970.0
- 1994.0
- 1980.0
- 1960.0
- 1957.0

506 Qida vasitəsi ilə orqanizmə daxil olmuş çirkləndiricilərin yığılıb qalması prosesi necə adlanır?

- çirklənmə effekti
- qalıq məhsul
- zəhərlənmə prosesi
- xəstəlik mənbəyi
- toplama effekti

507 Ümumdünya sağlamlıq təşkilatının ərzaq məhsullarının eko-gigiyenik təmizliyini təmin edən rəqəmli kodlaşdırma sistemi nə vaxt qəbul edilmişdir?

- 1961.0
- 1957.0
- 1930.0
- 1980.0
- 1972.0

508 Müxtəlif ölkələrdə qidaya əlavə olunan təxminən neçə adda süni əlavələrdən istifadə olunur?

- 640.0
- 150.0
- 500.0
- 204.0
- 300.0

509 Müntəzəm olaraq insan orqanizminə daxil olan zəhərli maddələrin 70%-i hansı yolla qəbul edilir?

- düzgün cavab yoxdu
- Su
- Hava
- mualicə
- Qida

510 Gündəlik qida qəbulu 90% -ni düyü təşkil edən əhali hansı adada yaşayır?

- Xokaydo
- Tayvan
- Yava
- Şri-Lanka
- Sumata

511 Neçə kilokalori enerji enerji gündəlik normanı təşkil edir?

- 1800.0
- 2500.0
- 4.5
- 3000.0
- 3000.0

512 Cənub –Şərqi Asiya ölkələrinin qidasının əsasını hansı bitki təşkil edir?

- buğda
- qarğıdalı
- soya
- tərəvəz
- çəltik

513 Dünyada insan qidasının əsasını hansı məhsul təşkil edir?

- balıq məhsulları
- dənli bitkilər
- şimiyat məhsulları
- ət məhsulları
- müxtəlif sular

514 Hansı adanın əhalisinin gündəlik qida qəbulunun təxminən 90%-ni düyü təşkil edir?

- Xokkaydo
- Yava
- Tayvan
- Şir –Lanka
- Sumatra

515 Hər bir insana normal inkişaf üçün gün ərzində lazım olan enerji təxminən neçə kilokolori təşkil etməlidir?

- 3200.0
- 1800.0

- 2500.0
- 3000.0
- 4500.0

516 Aşağıdakı ölkələrdən hansı “Ərzaq məhsullarının və texnologiyanın milli təhlükəsizliyi mərkəzinin” yaranmasının təşəbbüskarı olmuşdur?

- İspaniya
- ABŞ
- Fransa
- Almaniya
- İtaliya

517 İlk dəfə hansı ölkədə və nə vaxt qidaya əlavə edilən rənglərdən istifadə barədə qanun qəbul edilib?

- Fransa, 1890
- Almaniya, 1887
- ABŞ, 1908
- Yaponiya, 1961
- B. Britaniya 1918

518 "Beynəlxalq ətrafı mühafizə» günü hansı konfransda qəbul edilib?

- Oslo-1998
- London-1961
- Paris-1980
- Brussel-1986
- Stokholm-1972

519 Dünyada neçə meqopolis vardır?

- 10.0
- 30.0
- 18.0
- 23.0
- 25.0

520 Dünya əhalisini neçə %-i savadsızdır?

- 0.3
- 0.17
- 0.2
- 0.35
- 0.25

521 «Əhali XXI əsrdə» beynəlxalq forumu hansı şəhərdə keçirilmişdir?

- Brussel
- Lion
- Paris
- Amsterdam
- Roma

522 Ümumdünya yabanı təbiət mühafizəsi fondu neçənci ildə yaranmışdır?

- 1993.0
- 1959.0
- 1972.0
- 1963.0

1998.0

523 Təbii mühitin beynəlxalq ittifaqı necə adlanır?

- UST
- YUNEP
- FAO
- MSOR
- MAB

524 BMT-nin ətraf mühit üzrə proqramı necə adlanır?

- MAB
- FAO
- YUNESKO
- YUNEP
- UST

525 Beynəlxalq ətraf mühitin müdafiəsi günü nə vaxtdır?

- 18 yanvar
- 17 oktyabr
- 10 sentyabr
- 5 iyul
- 15 dekabr

526 Sağlamlığın fərdi potensialına daxildir:

- səhiyyədən istifadə
- təhsil almaq
- işləmək
- özünü müdafiə qabiliyyəti
- ev tikmək

527 Sosial mədəni sistemə aid deyil:

- istirahət yeri
- təhsil yeri
- ailə
- mühitin mühafizəsi
- kütləvi informasiya

528 İnsanların sosial siyasi şəraitinə nə aiddir?

- ticarət etmək
- işləmək
- istirahət
- məhsul istehsalı
- sadəcə yaşamaq

529 Vaksin köməyi ilə yoluxucu xəstəliklərə tutulmamaq prinsipi nə vaxt yaradıldı?

- XVII əsrdə
- XX əsrdə
- XIX əsrin əvvəllərində
- XIX əsrin ikinci yarısında
- 1900-cü ilə

530 İ.İ Meçnikov ilk olaraq hansı nəzəriyyəsini meydana gətirdi?

- ruhi xəstəlikləri
- Sosial bəlaları
- İmmunitet nəzəriyyəsini
- Vaksın nəzəriyyəsini
- Fiziki deffektliyi

531 Təbiət parklarının yaradılması neçə ildən bir pasportlaşdırılır?

- pasportlaşdırılmır
- 3 ildən bir
- 5 ildən bir
- 10 ildən bir
- 15 ildən bir

532 İstehsalın təmər küzləşməsi əhalinin vəziyyətinə neçə təsir edir?

- ətraf mühitə müsbət təsir edir
- torpaqları çirkləndirir
- ekoloji tarazlığı pozur
- ekoloji gərginliyi artırır
- su hövzələrini çirkləndirir

533 Əhalinin istehsalda iştirakını təmin edən göstəricisi:

- sıxlıq göstəricisi
- əhalinin sayı
- təbii resurslar
- Əmək ehtiyatları
- ekoloji vəziyyət

534 Ərazilərin mənimsənilməsinə təsir edən amildir:

- əhalinin yerləşməsi
- coğrafi zonallıq
- təbii şərait
- təbii sərvətlər
- iqtisadi stimullar

535 Aşağıdakılardan hansı Dünya ölkələrinin inkişafına təsir edən amillərdəndir?

- əhalinin sayı
- təbii sərvətlər
- təbii şərait
- iqtisadi-coğrafi mövqe
- iqtisadi rayonlaşma

536 Ərazisi böyük olan ölkələrdə inkişafı təmin edən amillərdən hesab olunur:

- dünya bazarına inteqrasiya
- əhalinin sıxlığı və yerləşməsi
- tarixi əmək vərdişləri
- təbii şəraitin müxtəlifliyi; faydalı qazıntıların çoxluğu
- həmsərhəd dövlətlərin olması

537 İEÖ-də əhalinin çox hissəsi hansı istehsal sahəsinin payına düşür?

- fiziki əməklə işləyənlərin
- hasilat sənayesinin
- istehsal sahələrinin

- qeyri-istehsal sahələrinin
 emal sənayesinin

538 Əhalinin yaşaması üçün vacib olan təsərrüfatın inkişafına təsir edən amil:

- ölkələrin rəqabəti
 elmi-tədqiqat işləri
 təbii sərvətlərin istehsalı
 elmi-texniki tərəqqi
 əhalinin artması

539 1968-ci ildə YUNESKO –nun hansı proqramı fəaliyyətə başlamışdır?

- VVF
 FAO
 YUNEP
 İnsan və Biosfer (MAB)
 MSOP

540 Aşağıdakı ifadələrdən hansı ekologiya elminin son tətbiqi nəticələrinə aid deyil:

- Ekoloji problemlərin əmələ gəlməsi, mahiyyəti və həlli yollarının yeni anlayışının üstünlüyünü göstərmək.
 Təbii ehtiyatların mühafizəsi və tullantısız texnologiyanın ekoloji və iqtisadi əsaslarını aşkar etmək.
 Müasir və gələcək nəsilləri sağlam ətraf mühitlə təmin etmək üçün elmi əsaslar hazırlamaq.
 Riskin azaldılmasının və fəvqəladə halların nəticələrinin yumşaldılmasının tənzim edilməsi.
 Optimal və etibarlı fəaliyyət göstərən süni (antropogen) ekosistemlər (xüsusilə kənd təsərrüfatında) yaratmaq.

541 Ümumdünya (“vəhşi”) təbiəti mühafizəsi fondu (VVF) neçənci ildən fəaliyyət göstərir?

- 1960.0
 1958.0
 1981.0
 1963.0
 1970.0

542 YUNESKO –nun “İnsan və Biosfer” (MAB) elmi –tədqiqat Beynəlxalq proqramı nə vaxtdan fəaliyyətə başlamışdır?

- 2001.0
 1981.0
 1958.0
 1968.0
 1990.0

543 1972-ci il Stokholmda BMT-nin ƏMM üzrə konfransında ilin hansı tarixi “Beynəlxalq ətraf mühitin mühafizəsi günü” elan olundu?

- 18 iyun
 27 aprel
 42499.0
 5 iyun
 21 yanvar

544 Orta yaş həddi ən aşağı olan qitə hansıdır?

- Avropa
 Afrika
 Asiya
 Cənubi Amerika

Avstraliya

545 Əhali sağlamlığının neçə % ətraf mühitin vəziyyətindən asılıdır?

- 0.5
 0.4
 2155.0
 0.2
 2,8%

546 Dünyada səhiyyədə ÜMM neçə% ayrılır?

- 0.08
 3,5%
 4,0%
 5,4%
 10,%

547 Sosial-iqtisadi aspektin göstəricilərinə aid deyil:

- məşğulluq
 ərzaq təminatı
 sağlamlıqda qeyri-bərabərlik
 milli tərkib
 savadlılıq

548 Sosial-iqtisadi aspektin göstəricilərinə aid deyil:

- yoxsulluq
 əhalinin məşğulluğu
 ümim milli məhsul
 yaş göstəriciləri
 urbanizasiya

549 Əhalinin orta yaş həddinin az olan ölkələri:

- Cənub-Qərbi Asiya
 Aralıq dənizinin şərq ölkələri
 Cənubi-Şərqi Asiya
 Afrikanın 44 ölkəsi
 Latın Amerika ölkələri

550 Dünyada sağlamlığın böhranının əsas aspektlərinə aid deyil?

- fərdi əhval-ruhiyyə
 tibbi
 sosial-iqtisadi
 siyasi prioritetlər
 demoqrafik

551 Dünyada sağlamlığın böhranının əsas aspektləri hansıdır?

- aqlomerasiyalar
 Urbanizasiya
 Miqrasiyalar
 Demoqrafik
 meqonolislər

552 İEÖ –də daha çox hansı xəstəliklər müşahidə olunur?

- böyrək xəstəlikləri
- oynaq ağrıları
- ağciyər xəstəlikləri
- xərçəng, ürək-damar
- sümük xəstəlikləri

553 Sağlamlığın böhran həddinə çatması hansı ölkələrə aid edilir?

- Cənubi Afrika Respublikasına
- Avropa ölkələrinə
- İnkişaf etmiş ölkələrə
- İnkişaf etməkdə olan ölkələrə
- AVŞ və Kanadaya

554 Sosial siyasi şəraitə aid deyil?

- siyasi prioritetlər
- təhsil
- sağlamlığın fərdi potensialı
- məhsul istehsalı
- resursların rəqabət xassələri

555 Torpağın özünü təmizləmə prosesinə hansı amil mənfi təsir göstərmir?

- tərkibindəki turşu çoxluğu
- ağır metallarla çirklənmə
- sıxlığın artması
- torpağın rəngi
- tərkibindəki su

556 Dünyada olduqca yoxsul yaşayan əhali sayı nə qədərdir?

- 2,1 mlrd
- 1,5 mlrd
- 2,5 mlrd
- 1 mlrd
- 1,8 mlrd

557 Dünyada ümummilli məhsulun neçə faizi səhiyyəyə ayrılır?

- 4,8%
- 0.1
- 0.1
- 5,4%
- 0.08

558 Əhalinin orta yaşı İEÖ-də neçə yaşdır?

- 80.0
- 55.0
- 65.0
- 72.0
- 68.0

559 İEÖ-də neçə nəfərə 1 həkim düşür?

- 1500.0
- 8000.0
- 5600.0

- 17000.0
 15000.0

560 İEÖ-lərdə neçə nəfərə 1 həkim düşür?

- 840.0
 1500.0
 12000.0
 520.0
 4200.0

561 Hal-hazırda dünyada hərbi xərclər dinc məqsədlər üçün istifadə olunarsa dünya təsərrüfatı neçə % artar?

- 2,7%
 0.04
 1,5%
 0.02
 1,8%

562 BMT-nin təhlükəsizlik şurasının üzvü olmayan ölkə hansıdır?

- Rusiya
 Çin
 ABŞ
 Yaponiya
 Fransa

563 Aşağıdakılardan hansı sağlamlığın əsas aspektlərinə aid deyil?

- fərdi-ruhi
 sosial-iqtisadi
 demoqrafik
 təhsil
 tibb

564 Azərbaycanda hansı il «ekologiya» ili elan edilmişdir?

- elan olunmayıb
 2011- ci il
 2005 -ci il
 2010-cu il
 2012-ci il

565 İEOÖ-də əhalinin ömür həddinə təsir edən amillər:

- yerləşdiyi coğrafi enlik
 təbii şərait
 intellektual səviyyə
 fiziki əmək, qeyri sağlam həyat tərz
 tarixi ənənə

566 İEÖ-də əhalinin uzunömürlü olmasının səbəbi nədir?

- tarixi ənənə
 intellektual səviyyə
 fiziki əmək
 sağlam həyat tərz, zehni əmək
 təbii şərait

567 İnsanın bioloji vəziyyəti orta hesabla ona neçə il yaşama imkanı verir?

- 69 ± 5
- 89 ± 5
- 99 ± 5
- 79 ± 5
- 59 ± 5

568 Qabaqcadan qarşısı alınma bilməyən ekoloji hadisə nə adlanır?

- Hərbi amillər
- Sosial – iqtisadi amil
- Ekoloji amil
- Ekoloji risk
- Texnogen amillər

569 Dünya əhalisinin orta yaşı neçə yaşdır?

- 65.0
- 63.0
- 58.0
- 62.0
- 70.0

570 Yaponiyada yaşayış həddi neçə yaşdır?

- 72.0
- 90.0
- 70.0
- 80.0
- 65.0

571 Aşağıdakı ölkələrdən hansı BMT-nin təhlükəsizlik şurasının üzvi deyil?

- B. Britaniya
- Rusiya
- ABŞ
- Yaponiya
- Çin

572 Dünyada taxıl məhsulunun orta məhsuldarlığı nə qədərdir?

- 20 s/ha
- 40 s/ha
- 35 s/ha
- 50 s/ha
- 28 s/ha

573 Şəhər mühitini çirkləndirən mənbələrə aid deyil:

- fiziki çirklənmə
- atmosfer sirkulyasiyası
- elektromaqnit
- istilik
- radiasiya

574 Şəhər mühitini çirkləndirən mənbələrə aiddir:

- sənaye tullantıları

- mədəniyyə mərkəzləri
- tikintilər
- kənd təsərrüfatı tullantıları
- səhiyyə mərkəzləri

575 Şəhər mühitini çirkləndirən mənbələr hansılardır?

- əhali sıxlığı
- kommunal-məişət
- atmosferin çirklənməsi
- əhalinin milli tərkibi
- suyun çətişməməzliyi

576 İnsan sağlamlığına işsizliyin təsiri:

- fiziki, mənəvi
- təsiri yoxdur
- siyasi, mənəvi
- maddi, mənəvi
- fizioloji

577 İşsizlər daha çox hansı bölgələrdədirlər?

- Amerika və Avropa
- Avropa və Asiya
- Asiya və Afrika
- Yeni Zelandiya və Okeaniya
- Avstraliya

578 Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin hansı qərarı ilə «Təbiət parklarının» yaradılması tənzimlənir?

- 10 fevral 2000 ci il
- 4 yanvar 2001-ci il
- 8 mart 2000-ci il
- 20 iyun 2001-ci il
- qəbul edilməyib

579 Şəhər yaşayış ərazilərində yaradılmalıdır:

- meşə tipli parklar
- yarımşəhra bitkiləri
- küçə kənarı ağaclar
- botanika bağları
- geniş küçələr

580 Şəhər yaşayış ərazilərində yaradılmalıdır:

- təbiət parkları
- əhalinin köçürülməsi
- sıx binalar
- nəqliyyat bazaları
- sənaye müəssisələri

581 Əhalinin estetik tələbatı üçün yaşayış yerlərində aparılan ekoloji tədbirlər:

- yaşıllıq zonalarının salınması
- əhalinin sağlamlığının qorunması
- yeni yaşayış binalarının tikilməsi

- ictimai yerlərin genişləndirilməsi
- yeni perspektlərin yaradılması

582 Vətəndaşların ekoloji hüquq və vəzifələri neçənci ildə hansı deklorasiya ilə müəyyənləşdirilmişdir?

- BMT-nin Sotkholm konfransında (1972)
- Kiota konfransında (1965)
- Rama konfransında (1960)
- Bazel konfransında (1980)
- Cenevrə konfransında (1970)

583 YUNESKO-nun təşəbbüsü ilə təbiət və təbii ehtiyatların mühafizəsi Beynəlxalq İttifaqı (MSOP) nə vaxt yaradılmışdır?

- 1970.0
- 1994.0
- 2008.0
- 1959.0
- 1965.0

584 XVII Baş məclisində BMT-nin “ Ekoloji inkişaf və təbiətin mühafizəsi” adlı xüsusi qətnamə neçənci ildə qəbul edilmişdir?

- 1962.0
- 1967.0
- 1970.0
- 1981.0
- 1993.0

585 “Cəmiyyət öz inkişafında biosintez təzahürlərinin imkanlarını nəzərə almalıdır” funksiyası ekologiyanın hansı sahəsinə aiddir?

- kənd təsərrüfatı ekologiyası
- sosial ekologiya
- sənaye ekologiyası
- tibbi ekologiya
- insan ekologiyası

586 Yeni sivilizasiya şəraitində sosial ekologiyanın əsas prinsiplərindən birini göstərin:

- sivilizasiyanın davamlı inkişafı yalnız texnikadan asılıdır
- cəmiyyətin istənilən dəyişdirici fəaliyyəti ekoloji proqnoza əsaslanmalıdır
- hər şey təbiət üçün
- iqtisadiyyat təbiətə əsaslanır
- cəmiyyətlə biosintez birləşməlidir

587 “Qlobal fikirləşib, lokal hərəkət etmək lazımdır” funksiyası hansı sahəyə daxildir?

- ətraf mühitin mühafizəsi haqqında qanun
- Sosial ekologiya
- Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası
- BMT-nin bəyannaməsi
- ”Rio-92” konfransı

588 A.Kommonun sosial iqtisadi qanunlarının ardıcılığını müəyyən edin:

- təbiətin ümumi qanunauyğunluğuna tabedir
- hər şey hər şeylə bağlıdır
- istehsalın xammala istehlaka uyğundur

- təbiətdə əvəzsiz təsir olmur
- prinsiplərə əvəzsiz təsir olmur

589 Yeni sivilizasiya dövründə “Geokoinformatika”-nın əsas vəzifəsi:

- ekoloji tədqiqatların informasiyasını əhaliyə çatdırılması
- Təbiətdən istifadənin haqqında informasiya
- təbiətdən istifadəni artırmaq və təbii mühitin vəziyyətinə nəzarət məqsədilə biosfer və ekoloji tədqiqatların informasiya təminatı
- iqlim haqqında informatikanın formalaşması
- biosfer haqqında informatika

590 Ekoloji hüququn mənbəyini göstərin:

- ekoloji cinayət
- su məəcəlləsi
- hüquqi şəxslər
- hüquqi metodlar
- hüquqi tənzimləmə

591 İqlimin istiləşməsinə dair Bonda (Almaniya) konfrans nə vaxt və neçə dövlət iştirak etmişdir?

- 2005-162
- 2001-178
- 1961-120
- 1973-145
- 1990-140

592 1989-cu ildə Londonda dünyanın 120 dövləti hansı qazın istehsalının dayandırılması barədə müqavilə bağlanmışdır?

- oksigen
- Freon
- Karbon
- dəm qazının
- hidrogen

593 “Təbiətin qorunmasının Ümumdünya strategiyası” sənədi neçənci ildə və hansı təşkilat tərəfindən qəbul olunmuşdur?

- ATƏT-1975
- YUNEP-1980
- ÜST-1985
- YUNEP-1995
- OPEK-1982

594 XXI əsrdə əsasən hansı sistem formalaşmaqdadır?

- cəmiyyət-təbiət-kosmos
- Kosmos-yer
- yer-kosmos
- bəşəriyyət-yer-kosmos
- yer-ekologiya-kosmos

595 Kosmik tədqiqatlar və müşahidələr əsasən hansı dövlətlərə məxsusdur?

- Rusiya, Fransa, Yaponiya, ABŞ
- Rusiya, Yaponiya, ABŞ, Hindistan, Çin
- Çin, Yaponiya, Braziliya, İngiltərə

- Çin, Koreya, Hindistan
- Almaniya, Rusiya, ABŞ

596 Təbiəti mühafizə fəaliyyətinin hüquqi təminatı, ekoloji normativlər, ekoloji təhsil hansı siyasətə aiddir?

- regional
- qeyri fiksəl
- milli
- lokal
- fiksəl

597 Ekoloji lisenziya, vergi və ekoloji investisiya hansı siyasətə daxildir?

- makroregional
- Fiksəl
- Regional
- Lokal
- qeyri fiksəl

598 Strateji məqsədlər üçün hansı səviyyəli siyasətdən istifadə edilir?

- beynəlxalq və regional
- milli və regional
- lokal və regional
- milli və lokal
- regional və lokal

599 “Yaşillər” partiyasının əsas siyasi prinsiplərindən biri:

- əhali artımını məhdudlaşdırmaq
- AES-nin tikintisini dayandırmaq
- ekoloji etika və mədəniyyətin təbliği
- kimya sənayesinin inkişaf sürətini azaltmaq
- BMT-nin fəaliyyətini artırmaq

600 Radioaktiv çirklənmənin əsas mənbəyi:

- AES-nin tikilməsi
- nüvə sınaqları
- kimya sənayesinin inkişafı
- İES-də olan qəzalar
- sunami hadisəsi

601 1995-ci ildə baş verən quraqlıq ən çox hansı regionları əhatə etmişdir?

- Cənubi Asiyanı və Şərqi Afrikanı
- Qərbi Avropa, Şimali Amerika və Asiyanı
- Şərqi Avropanı və Afrikanı
- Şərqi Asiyanı və Avropanı
- Cənubi Amerikayı və Avstraliyanı

602 Havanın temperaturunun artmasının əsas səbəbi:

- havada təsirsiz qazların artması
- havada karbon qazının artması
- Ozon qatının azalması
- havada oksigenin artması
- havada azot qazının artması

603 Məhdud inkişaf nəzəriyyəsinin irəli sürülməsinin əsas səbəbi:

- global çirklənmə
- ekoloji tədbirlərə maliyyə resurslarının daha çox artması
- meşələrin qırılması
- torpaqların məhdudluğu
- resurslardan istifadənin artması

604 Şirvan Milli Parkında mühafizə olunur:

- marallar;
- ceyranlar;
- quşlar;
- dağ keçiləri;
- cüyürlər;

605 Köçəri quşların və suitlərin mühafizə olunduğu qoruq:

- Qızılağac ;
- Abşeron ;
- Zirə;
- Geirgan
- Şirvan;

606 Hirkan milli parkında qorunur:

- Qaraçöhrə və Qafqaz xurması;
- III dövrün relik bitkiləri;
- IV dövrün bitkiləri ;
- Paleogen dövrünün relik bitkiləri;
- Eldar şamı ;

607 Türyançay qoruğunda mühafizə olunan ağac növləri:

- Eldar şamı və Çinar ;
- qovaq və söyüd;
- palıd və vələs ;
- ardıc və saqqız ağacları;
- fisdıq və cökə;

608 Azərbaycan meşələrinə müasir antropogen təsir baş verir :

- doğru cavab yoxdur ;
- arıçılığın inkişafından;
- heyvanların normal otarılmasından;
- turizmin inkişafından;
- sanitariya təsiri;

609 Tuqay meşələrinin kəsilməsinin mənfi ekoloji nəticələrindəndir :

- torpağın sürüşməsi;
- qrunt sularının səviyyəsinin aşağı düşməsi;
- qrunt suların səviyyəsinin qalxması;
- torpaqların şoranlaşması;
- torpaq eroziyası;

610 Azərbaycanda dağ meşələrinin qırılmasının mənfi ekoloji nəticələri:

- doğru cavab yoxdur;

- bitki növlərinin artması;
- meşə heyvanlarının çoxalması;
- eroziya və sürüşmə;
- yeraltı suların səviyyəsinin artması;

611 Azərbaycanın dağ meşələrinin qırılmasının yaratdığı mənfi ekoloji nəticələrdən deyil:

- yeraltı suların səviyyəsinin aşağı düşməsi ;
- sürüşmə;
- eroziya;
- meşə bərpa işləri.
- uçqun;

612 Torpaq ehtiyatlarının mühafizə yollarından deyil:

- torpağın bonitet qiymətləndirilməsi;
- fitomeliorasiya;
- rekultivasiya;
- intensiv istifadə ;
- torpaq kadastri;

613 Azərbaycanın torpaq fondunun sıradan çıxması səbəbləri:

- deflyasiya və əlverişli su keçirmə;
- aşınma və mexaniki tərkibinin dəyişməsi;
- humus qatının dəyişməsi;
- eroziya və şoranlaşma;
- eroziya və humusun artması;

614 Azərbaycan torpaqlarına intensiv antropogen təsir səbəb olmuşdur:

- torpağın humus qatının optimallaşmasına;
- bitkilərin növ tərkibinin dəyişməsinə ;
- torpaq örtüyünün zədələnməsi və çirklənməsinə;
- torpağın məhsuldarlığının artmasına ;
- torpağın mexaniki tərkibinin dəyişməsinə;

615 Xəzərin ən çox çirklənmiş sahələri:

- Neft daşları və Neftçala sahilləri;
- Sumqayıt və Lənkəran sahilləri;
- Çilov və Qum adaları;
- Bakı buxtası və Neft daşları;
- Bakı və Xaçmaz sahilləri;

616 Xəzərin səviyyə tərəddüdünün başlıca səbəbləri:

- tektonik proseslər və çirklənmə;
- zəlzələlər;
- çirklənmə;
- iqlim və tektonik proseslər ;
- sürüşmələr;

617 Xəzər daha çox çirklənmişdir?

- mikroelementlərlə;
- metallurjiya sənaye çirkab suları ilə;
- məişət çirkab suları ilə;
- karbohidrogenlərlə;

- duzlar və turşularla ;

618 Oxçuçayın başlıca çirkləndiriciləri hansılardır?

- civə və qurğuşun;
 radioaktiv tullantılar;
 neft məhsulları;
 mis və molibden;
 makroelementlər;

619 Kür çayı daha çox çirklənir?

- suvarmadan qayıdan sularla;
 kimyəvi aktiv maddələrlə;
 səthi aktiv maddələrlə;
 neft məhsulları və üzvü birləşmələrlə;
 radioaktiv tullantılarla;

620 Araz çayı ən çox çirklənir?

- civə və arsenlə;
 üzvü birləşmələrlə;
 neft məhsulları ilə;
 mis və molibdenlə;
 mikroelementlərlə;

621 Azərbaycan tranzit çaylarının çirklənmə səbəbləri:

- doğru cavab yoxdur;
 qonşu ölkələrdə sulardan səmərəsiz istifadə;
 kənd təsərrüfatının inkişafı;
 qonşu ölkələrin sənaye və məişət çirkəbləri;
 qonşu ölkələrdə təmizləyici qurubulardan səmərəli istifadə;

622 Azərbaycanın təbii su mənbələrinin çirklənmə amillərindən deyil:

- təmizləyici qurğuların azlığı;
 kommunal-məişət çirkəbləri;
 sənayenin inkişafı;
 kənd təsərrüfatının inkişafı;
 şəhərlərin inkişafı;

623 Azərbaycanda atmosferin çirklənmə səbəblərindən deyil:

- ekoloji normaların nəzərə alınmaması;
 köhnə avtomobillər;
 köhnəlmiş texnologiyalar;
 qaz-toz tutucu qurğuların geniş tətbiqi
 təmizləyici qurğuların zəif tətbiqi;

624 Azərbaycanda ətraf mühitin başlıca çirklənmə mənbələrindən biridir:

- su nəqliyyatı.
 yeyinti sənayesi;
 yüngül sənaye;
 neft sənayesi
 tikiş-trikotaj istehsalı;

625 Azərbaycanda ekoloji problemləri yaradan təbii endogen proseslər:

- tektonik proseslər və eroziya.
- aşınmalar;
- radioaktiv elementlərin parçalanması;
- palçıq vulkanları və zəlzələlər;
- sürüşmələr;

626 Ətraf mühitin mühafizəsi məsələlərinin həllində daha çox əhəmiyyəti olan hansı tədbirlərin keçirilməsi məsləhətdir?

- baza xarakterli tədbirlər
- dünya əhəmiyyətli məsləhətləşmələr
- yerli əhəmiyyətli simpoziumlar
- regional xarakterli konfranslar
- ölkələrin iqtisadi durumunun müəyyənəşdirilməsi

627 “Avropa üçün ekoloji proqram” nə vaxt və kimlər tərəfindən qəbul olunmuşdur?

- 1990-cı il, Fransa nazirlər kabineti tərəfindən
- 1980-cı il, YUNEP-in inkişaf proqramı
- 1990-cı il, ümumdünya konfransı
- 1995-ci il, Ümumavropa nazirlər konfransı
- 1985-ci il, BMT-nin insan və biosfer proqramı

628 Hazırda beynəlxalq əməkdaşlığın geniş yayılmış formalarına daxil deyil:

- sanksiyalar, ödənişlər
- razılaşmalar, ödənişlər
- ikitərəfli və çoxtərəfli müqavilələr
- konvensiyalar
- qətnamələr, proqramlar

629 Beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən ekoloji proqramların həyata keçirilməsi üçün ölkələr göstərilən maliyyə yardımları hansı formada aparılır?

- kommersiya bankları tərəfindən
- humanitar yardımlar şəklində
- yardımlar şəklində
- borc və kreditlər şəklində
- təmənnasız yardımlar formasında

630 İnkişaf etmiş ölkələrdə ekoloji siyasətin aparılması və maliyyələşdirilməsinin əsasını hansı prinsip təşkil edir?

- ekoloji vəziyyətin müəyyənəşdirilməsi
- ətraf mühitin monitorinqi və ekspertizası
- ekoloji vəziyyətə nəzarət
- ətraf mühit vəziyyətinin normativ keyfiyyəti
- audit normalarının tətbiqi

631 Azərbaycan Respublikası neçənci ildə Kioto Protokuna qoşulmuşdur?

- 1999-cu ildə
- 1994-cü ildə
- 1995-ci ildə
- 2000-ci ildə
- 2012-ci ildə

632 “Kioto protokolu”nun imzalanmasında əsas məqsəd nə olmuşdur?

- dövlət idarəetmə sistemini yaratmaq
- “Ətraf mühit və biosfer” proqramına nəzarət etmək
- ETT dövründə əhalinin sağlamlığını qorumaq
- istilik effekti yaradan qazların atmosferə atılmasını məhdudlaşdırmaq
- AES-nin fəaliyyətinə nəzarət etmək

633 Azərbaycan Respublikasında aparılan ekoloji siyasətin əsas məqsədinə aid deyil?

- ekoloji sistemlərin qorunması
- təbii ehtiyatlardan səmərəli istifadə
- iqtisadi potensialın qorunması
- ekoloji vəsaitlərin cəmlənməsi
- davamlı inkişafın təmin edilməsi

634 Azərbaycan Respublikasının Prezidenti tərəfindən imzalanmış 20 iyun 2007- ci il tarixli sərəncamı hansı sahəyə həsr olunub?

- ekoloji cəhətdən dayanıqlı inkişafın təminatı
- atmosfer havasının qorunmasına
- torpaqların çirklənmədən qorunmasına
- Xəzər dənizinin çirklənmədən qorunmasına
- Abşeron ərazisində sağlam mühitin yaranması

635 Hazırda problemlərin həll edilməsi və ölkənin ətraf mühitinin mühafizəsi sahəsində fəaliyyət proqramlarını həyata keçirmək üçün nə tələb olunur?

- inzibati-amirlik prinsipindən istifadə
- əhalidə ekoloji mədəniyyəti aşılamaq
- maliyyə dəstəyini gücləndirmək
- idarəetmə qabiliyyətinin gücləndirmək
- ekoloji bankları artırmaq

636 1973-ci ildə BMT tərəfindən ətraf mühitinin qorunması və təbii sərvətlərə münasibət sahəsində qəbul edilmiş proqram nə adlanır?

- VMO
- YUNESKO
- FAO
- YUNEP
- VOZ

637 BMT-nin ətraf mühitinin mühafizəsi nizamnaməsinin məqsəd və vəzifələrinə aid edilmir:

- sosial və iqtisadi problemlərin həlli
- əhalinin yaşayış səviyyəsinin yüksəldilməsi
- insan hüquqlarının qorunması
- dünya sərvətlərinin mənimsənilməsi
- sağlamlığın qorunması

638 Maddi məsuliyyətin formalarına aid deyil

- restovrasiya
- substitusiya
- təzminat
- subsidiya
- restitusiya

639 Qanunpozucu tərəfə qarşı inzibati, məcbureddici tədbirlər sistmi nə adlanır?

- vergilər
- ödənişlər
- Subsidiyalar
- Sanksiyalar
- nəzarətlər

640 Dövlətlərin qarşısında duran ekoloji hüquqi məsuliyyət hansıdır?

- ekoloji və texniki
- maddi və mənəvi
- hüquqi və şəxsi
- siyasi və maddi
- kəmiyyət və keyfiyyət

641 BMT-nin Baş Asambleyası tərəfindən təsdiq edilmiş və 28 oktyabr 1988-ci ildə çıxarılmış qətnamə necə adlanır?

- beynəlxalq ekologiya günü
- ümumdünya təbiət xartiyası
- beynəlxalq təşkilatların birliyi
- ümumdünya təbiət günü
- beynəlxalq ekologiya xartiyası

642 Ətraf mühitin mühafizəsi sahəsində bynəlxalq əməkdaşlıq sənəddə öz əksini tapır?

- Helsinki konfransında
- Stokolm bəyannaməsində
- Hüquqi sənədlərdə
- Roma bəyannaməsində
- Kioto protokolunda

643 Ayrı-ayrı dövlətlərin yurisdiksiyasına daxil olan kateqoriyaya aid deyil

- dünya okeanı Antraktida
- atmosfer hövzəsi
- əhəlinin sağlamlıq problemləri
- yaxın kosmos
- köçəri heyvan növləri

644 Təbii mühitin beynəlxalq hüquqi mühafizəsi obyektləri kateqoriyasına aiddir:

- dövlətin daxili səlahiyyətinə aid olan
- ayrı-ayrı dövlətlərin yurisdiksiyasına daxil olmayan
- əhəlinin mənafeini müdafiə edən
- Dövlətin qüdrətini əks etdirən
- dövlətin ümumi mənafeinə müdafiə edən

645 Təbii mühitin beynəlxalq hüquqi mühafizəsi obyektləri kateqoriyasına aiddir?

- ayrı-ayrı dövlətlərin yurisdiksiyasına daxil olan
- dövlətlərin səlahiyyətindən kənar olan
- dövlətlərin birgə fəaliyyətinə daxil olan
- hüquqi şəxslərin səlahiyyətlərinə daxil olan
- vahid global əməkdaşlığın göstəriciləri

646 Vahid ekoloji məkan hansı zərurətdən yaranmışdır?

- ətraf mühit qorunması iqtisadiyyatın bir hissəsidir
- əhəlinin artan tələbatı

- ətraf mühitin qorunması ümumbəşəri xarakterlidir
- təbii resurslar daha çox istismar olunur
- mühitə müdaxilə həddən artıq çoxdur

647 Stokolm konfransının əsas məqsədi nədən ibarət idi?

- ətraf mühitin mühafizəsi haqqında bəyanat qəbul etdi
- global problemləri müəyyən etdi
- əhalinin ərzaq təminatı müzakirə olundu
- təbiəti qorumanın hüquqi məsələlərinə baxıldı
- çirkləmə mənbələrinə qarşı sanksiyalar müəyyən etdi

648 5 iyun "Beynəlxalq ətraf mühitin mühafizəsi" günü hansı konfransda elan edilmişdir?

- Kiotoda
- Berndə
- Stokolmda
- Ottavada
- Madriddə

649 Ətraf mühit məsələsi üzrə BMT-nin konfransı nə vaxt və harada keçirildi?

- 1972-ci il Stokolmda
- 1965-ci il Osloda
- 1975-ci il Moskvada
- 1978-ci il Berlində
- 1970-ci il Romada

650 1962-ci ildə BMT-nin XVII Baş Məclisində hansı qətnamə qəbul edildi?

- dövlətlərin birgə fəaliyyəti
- atmosfer havasının qorunması
- dünya okeanının qorunması
- təbii sərvətlərdən səmərəli istifadə
- ekoloji inkişaf və təbiətin mühafizəsi

651 60-cı illərdə global problemlərə aid edilmirdi:

- sərhədlərin qorunması
- aclıq problemi
- ozon təbəqəsinin dağılması
- su hövzələrinin qorunması
- əhali artımı

652 "Roma klubu"nun əsas məqsədi nədən ibarət olmuşdur?

- insanla təbiət arasındakı qarşılıqlı əlaqəni öyrənmək
- insanların həyat tərzini öyrənmək
- təbiətdə baş verən hadisələri öyrənmək
- istehsalat yeni texnika və texnologiyanın tətbiqi
- təbii resursların yerləşməsinə öyrənmək

653 "Roma Klubu" hansı statusla fəaliyyət göstərmişdir?

- Yerli tənzimləyici qurumlar
- İctimai-hüquqi təşkilat
- Xalqların koordinasiya edilmiş birlikləri
- beynəlxalq qeyri-dövlət təşkilatı
- BMT-nin rəsmi təşkilatı

654 Ətraf mühitin qorunması üzrə əməkdaşlığın ilk dövrlərində yaranan təşkilat hansıdır?

- 1950-ci ildə Rusiya, Ukrayna təşkilatı
- təşkilat formalaşmamışdır
- 1970-ci ildə Avropa birliyi təşkilatı
- 1960-cı ildə "Ekologiya" təşkilatı
- 1968-ci ildə "Roma Klubu" təşkilatı

655 Əhalinin ekoloji problemlərinin həlli üçün əsas kriteriya hansıdır?

- Elmi-texniki tərəqqi
- İqtisadiyyatın inkişafı
- problemim qarşısının alınması metodları
- cəmiyyətin birgə səyi nəticəsində təminat
- problemin ayrılıqda həlli

656 Aktual hesab edilən təhlükəsizlik problemlərindən biri:

- İstilik
- Ekoloji
- Demografik
- Sənaye
- Beynəlxalq

657 YUNESKO hansı proqram həyata keçirir?

- atmosferdə baş verən proseslər
- əhali və istehsal
- istehsal və istehlak
- beynəlxalq təhsil problemi
- insan və biosfer

658 MAB adlanan, 100-dən artıq dövlətin iştirak etdiyi müxtəlif istiqamətli proqram nə vaxt yaranıb və necə adlanır?

- 1960-cı ildə "Rütubətli tropika"
- 1970-ci ildə "İnsan və biosfer"
- 1975-ci ildə "Ekoloji təhlükəsizlik"
- 1972-ci ildə "Ətraf mühit və sağlamlıq"
- 1965-ci ildə "Hidroloji onillik"

659 "Tropik və subtropik ekosistemlərinin ekologiyasına insanların əmək fəaliyyətinin təsiri" hansı proqramın tərkib hissəsidir?

- insan və ətraf mühit
- insan və biosfer
- tədqiqat proqramı
- hidroloji proqram
- demografik partlayış

660 1945-ci ildə yaradılmış FAO təşkilatının əsas fəaliyyət sahəsi nədir?

- sənaye və təbii resurslar
- kənd təsərrüfatı və dünya ərzaq ehtiyatları
- sağlamlıq problemləri
- kənd təsərrüfatı və su ehtiyatları
- əhali və demografik anlayış

661 FAO-nun əsas fəaliyyət sahəsinə aid deyil:

- kənd təsərrüfat məhsulları istehsalı və emalı
- aqrar sənayenin inkişafına yardım göstərmək
- kübrə və pestisidlərdən istifadə məsələləri
- torpaq və su resurslarından səmərəli istifadə
- aqrar sahəyə yatırımlarına yardım

662 MAQATE nə vaxt və hansı zərurətdən yaradılmışdır?

- 1950-ci il ətraf mühitin qorunması
- //////////////
- 1957-ci il nüvə təhlükəsizliyinin təmin edilməsi
- 1960-cı il atom enerjisinin yaradılması
- 1954-cü il ilk atpm elektrik stansiyasının tikilməsi

663 Qlobal Ekoloji Fond neçənci ildə yaradılmışdır?

- 1995-ci il
- 1990-cı il
- 1980-ci il
- 1985-ci il
- 1970-ci il

664 Ətraf mühit monitorinqinin qlobal sistemi fəaliyyət göstərən proqramlarına daxil deyil:

- dünya okeanı proqramı
- ekosistem proqramı
- çirkləndirici maddələrin uzaq məsafələrə ötürülməsi
- atmosfer vəziyyətinin monitorinqi
- insan sağlamlığı proqramı

665 1992-ci ildə Rio-de-Janeyroda dövlət başçıları və nümayəndəlikləri səviyyəsində BMT konfransı hansı mövzu keçirilmişdir?

- dünya okeanının qorunması
- ətraf mühit və inkişaf
- əhali və ətraf mühit
- ətraf mühit və istehsal
- quru sərvətlərinin bərpası

666 1948-ci ildə yaradılmış BTMİ təşkilatının əsas vəzifələrindən biridir:

- təbii resursların istehsal və istehlakı
- təbii ekosistemin, lora və faunanın qorunması
- Su hövzələrinin mühafizəsi
- əhalinin sağlamlığının qorunması
- ekoloji etikanın formalaşması

667 BTMİ-nin vəzifələrinə aid deyil:

- nadir və nəslə kəsilməkdə olan bitki və heyvanların qorunması
- vahid ekosistemin yaradılması
- Ekoloji təhsilin inkişafı
- Qoruqların, təbii landsaftların, şəhərətərafı millik parkların genişləndirilməsi
- Təbii ekosistemlərin, bitki və heyvanların qorunması

668 “Qırmızı kitab” hansı təşkilatın təşəbbüsü ilə aparılır?

- ÜMT
- BTMİ

- ÜST
- BDT
- FAO

669 Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının (ÜST) əsas vəzifəsi nədən ibarətdir?

- Beynəlxalq təşkilatların fəaliyyətini tənzimləyir
- ətraf mühitin sanitariya-gigiyena ekspertizasını aparır
- ətraf mühitin çirklənməsinə nəzarət edir
- ətraf mühitdə baş verən proseslərə nəzarət edir
- çirklənmələrin monitorinqini aparır

670 1948-ci ildə yaradılmış BDT təşkilatının açıqlaması nədir?

- Beynəlxalq Dənizyol təşkilatı
- Beynəlxalq Dəniz təşkilatı
- beynəlxalq hidroloji təşkilat
- bütün dünya təşkilatı
- bütün dövlət tədiyyəsi

671 BDT təşkilatının əsas vəzifəsi nədən ibarətdir?

- beynəlxalq bank sisteminin fəaliyyətinə nəzarət
- dəniz gəmiçiliyi və dənizlərin çirklənmədən qorunması
- dənizlərdə təbii sərvətlərin tədqiqatı
- dəniz və okeanların enerji gücündən istifadə
- dünya okeanından ümumi istifadə məsələlərinin həlli

672 QEF-nun başlıca vəzifəsi nədən ibarətdir?

- İEO-də ətraf mühitin çirklənməsinə yardımçılıq
- İEO-də ümumi planetar xarakterli problemlərinin həllinə kömək etmək
- QEF təşkilatı fəaliyyət göstərmir
- Avropa ölkələrinin ekoloji problemlərinə sərmayə ayırmaq
- MDB ölkələrinin ekoloji problemlərinə sərmayə yardımçılıq

673 QEF-nun başlıca vəzifəsi nədən ibarətdir?

- QEF təşkilatı fəaliyyət göstərmir
- İEO-də ətraf mühitin çirklənməsinə yardımçılıq
- MDB ölkələrinin ekoloji problemlərinə sərmayə yardımçılıq
- Avropa ölkələrinin ekoloji problemlərinə sərmayə ayırmaq
- İEO-də ümumi planetar xarakterli problemlərinin həllinə kömək etmək

674 QEF-in fəaliyyətində iştirak edən beynəlxalq struktur hansıdır?

- dünya okeanı proqramı
- insan və hidrosfera proqramı
- BMT-nin inkişaf proqramı
- Beynəlxalq ekoloji fond
- Qlobal ekoloji fond

675 MAQATE-nin əsas vəzifələrinə aid deyil:

- AES-in istismarı və tikilməsi qaydalarını işləmək
- nüvə ehtiyatlarının kəşfi və istismarı
- radiasiya təhlükəsizliyi normalarını müəyyənləşdirmək
- atom materiallarının ətraf mühitə təsirini qiymətləndirmək
- layihələşdirilən və fəaliyyət göstərən AES-in ekspertizasını aparmaq

676 MAQATE proqramında ətraf mühitin hansı vasitələrlə çirklənməsinə nəzarət edilir?

- ozon təbəqəsinin vəziyyəti
- İES-in tullantıları
- radioaktiv çirklənmələr
- bərk halında tullantılar
- maye və qaz halında tullantılar